

LIETUVA – JAU 9 METAI EUROPOS SĄJUNGOJE

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė sveikina Lietuvos žmones su devintosiomis įstojimo į Europos Sąjungą metinėmis ir linki ne tik pasinaudoti visomis ES atvertomis galimybėmis, bet ir patiems prisidėti prie Europos ateities kūrimo.

„Sveikinu visus šalies žmones su devintosiomis mūsų narystės Europos Sąjungoje metinėmis. Šie metai mums ypatingi - netrukus pradėsime pirmininkauti ES Tarybai. Pirmą kartą Lietuvai teks atsakomybė sutelkti visas nares ir ieškoti geriausių sprendimų. Lietuva - patikima ES narė, galinti prisidėti prie saugios ir atviros Europos kūrimo. Dauguma lietuvių save laiko tikrais europiečiais ir supranta atsakomybę ne tik už Lietuvos, bet ir už Europos ateitį”, - sako prezidentė.

Lietuva į Europos Sąjungą įstojo 2004 m. gegužės 1 d.

Pabrėžiamas Lietuvos indėlis į Europos gerovę

Gegužės 1-ąją minint Lietuvos narystės Europos Sąjungoje (ES) 9-ąsias metines, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius pabrėžė per šį laikotarpį bendrijoje nuveiktų darbų svarbą ir ragino susitelkus ir vieningai imtis atsakingos kiekvienos ES narės pareigos - pirmininkavimo ES Tarybai.

„Šie metai - Lietuvai ypatingi. Netrukus prasidėsiantis pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai - ne tik mūsų garbinga pareiga, bet ir atsakomybė didinti europinės šeimos gerovę, skatinti jos plėtrą, plėtoti ryšius su partneriais ir puoselėti europietiškas vertybes”, - teigiama L. Linkevičiaus sveikinime. Ministro teigimu, pirmininkavimas paliudys ne tik šalies brandą ir susitelkimą, bet ir tikėjamą šiandieninio globalaus pasaulio iššūkius pasitinkančia, stabilia, saugia ir atvira Europos Sąjunga.

Anot L. Linkevičiaus, Lietuva gali didžiuotis jau devynerius metus būdama visateisė vieno svarbiausių politinių-ekonominių darinių Europos istorijoje narė. „Per šį laikotarpį pasiekėme ištis daug - integraciją į europinę žmonių bendravimą, idėjų ir galimybių erdvę”, - pažymi ministras.

Praėjus daugiau nei ketveriems metams nuo kadencijos pabaigos Texas atidaryta buvusio JAV prezidento George W. Bush biblioteka. Į jos atidarymo iškilmes balandžio 25 d. atvyko dabartinis šalies prezidentas Barack Obama (iš kairės) ir visi dar gyvi, buvę JAV prezidentai – George W. Bush, Bill Clinton, George Bush ir Jimmy Carter.

AFP

ŠIAURĖS KORĖJOS RAKETOS GALI PASIKETI JAV

Šiaurės Korėja tęsia branduolinės technologijos plėtrą ir ketina perkelti ilgojo nuotolio balistines raketas, kad galėtų pataikyti į strateginį taikinį - JAV, teigiama naujame Pentagono pranešime, kuriuo remiasi „Reuters”.

Pranešime, pirmame kasmečio Pentagono vertinimo variante, kurio reikalauja įstatymas, sakoma, kad Pchenjano raketa „Taepodong-2” tęsiant jos plėtrą su branduoliniu

koviniu užtaisu gali galiausiai pasiekti JAV teritorijas.

Šiaurės Korėja gruodį paleido raketą, kuri į orbitą iškėlė palydovą. Tai „ženkliai prisidėjo” prie ilgojo nuotolio balistinės raketos galingumo plėtros, rašoma pranešime. Pchenjanas tęsia atominių ginklų galingumo tobulinimą ir gali „bet kurią akimirką įvykdyti dar vieną branduolinį bandymą”.

„Ši pažanga balistinių ra-

ketų sistemose bei branduolinės technologijos plėtra (...) atitinka Šiaurės Korėjos tikslą - atakuoti JAV žemyno teritoriją, - teigiama pranešime. - Šiaurės Korėja juda savo tikslo link ir padidins JAV pajėgoms ir jų sąjungininkėms regione keliamą grėsmę, jeigu ir toliau vykdys bandymus ir šioms programoms skirs režimo išteklius”. Dokumente Šiaurės Korėja apibūdinama kaip vienas didžiausių iššūkių JAV saugumui regione dėl pastangų sukurti branduolinius ginklus ir raketas.

AIŠKŪS RUSIJOS TIKSLAI

Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov pareiškė, kad kaimyninėje Karaliaučiaus srityje statoma atominė elektrinė padės išspręsti ateityje kilsiančią elektros energijos deficito problemą Baltijos šalyse.

Gegužės 3 d. viešėdamas Vengrijoje jis sakė, kad šiuo metu santykiuose tarp Rusijos ir Europos Sąjungos (ES) kyla klausimai, susiję su Trečiojo energetikos paketo įgyvendinimu, tačiau S.Lavrov pridūrė, kad energetinis dialogas tarp Rusijos ir Europos visada pasižymėjo patvarumu.

„Praėjusių metų pabaigoje paleista pirmoji „Nord Stream”

gija, tikrove ima virsti projektas „South Stream”. Baltijos AE statyba gali išspręsti tikėtiną elektros energijos deficito problemą Baltijos šalyse, Lenkijoje ir Vokietijoje”, - žurnalistams sakė Rusijos užsienio reikalų ministerijos vadovas po susitikimo su Vengrijos kolega.

„Vyksta darbas ties susitarimu dėl Rusijos, Baltarusijos ir Baltijos šalių energetinių sistemų sinchronizacijos. Kovą priimtos „kelio gairės” dėl energetinio dialogo tarp Rusijos ir ES plėtojimo iki 2050 metų. Tikiuosi, kad problemos, kurias dirbtinai bando sukurti mūsų kolegos dėl Trečiojo energetikos paketo

bus išspręstos. Rusijos pusė 2012 metų gruodį perdavė Europos Komisijai konkrečius pasiūlymus, kaip tai padaryti. Svarbiausia, kad visos pusės griežtai vadovautųsi esančiais juridiniais įsipareigojimais ir nepriimtų retrospektyvių sprendimų”, - teigė S.Lavrov, kurio atsakymai paskelbti Rusijos URM interneto svetainėje.

Rusija žada atominę elektrinę Karaliaučiuje pastatyti iki 2017 metų. Lietuva yra kritikavusi Rusiją, kad įgyvendinant projektą nesilaikoma tarptautinių saugumo standartų. Kai kurie analitikai šią jėgainę vadina konkurentu Visagino atominės elektrinės projektui.

VILNIAUS SAVIVALDYBĖ LEIDO LENKAMS ŽYGIUOTI GEDIMINO PROSPEKTU

Anksčiau draudusi lietuvių jaunimui masines eitynes Gedimino prospektu Vilniaus savivaldybė lenkams žygiuoti pagrindine sostinės gatve leido. Gavusi savivaldybės leidimą gegužės 4 d. Lietuvos sostinės centre eitynėmis 20 m. jubiliejų pažymėjo Lietuvos lenkų sąjunga.

Eisena prasidėjo ties Lietuvos Seimu ir baigėsi prie Aušros vartų, kur buvo aukojamos šv. Mišios.

Primename, kad šiemet leidimus organizuoti masinius renginius pagrindinėje miesto gatvėje sostinės valdžia dalijo skurdžiai ir dėl to buvo priversta aiškintis teismuose.

Nedavusi leidimo organizuoti eitynių Gedimino prospekte Kovo 11-ąją Vilniaus savivaldybė buvo patekusi ir Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos nemalonėn. Ši organizacija kaltino savivaldybę tyčiojantis iš eitynių organizatorių ir leidimo siekė per teismus. Galiausiai eitynės Gedimino prospekte vis tiek įvyko, nors savivaldybė leidimo joms taip ir nebuvo išdavusi.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Aktorius Vytauto Šapranausko mirtis atkreipė prezidentės Dalios Grybauskaitės dėmesį į šalyje paplitusią savižudybių problemą. Su D. Grybauskaite susitikę specialistai pažėrė receptų, kaip Lietuvoje mažinti savižudybių skaičių. Gegužės 2 d. D. Grybauskaitė susitiko su psichologais, mokslininkais ir nevyriausybinių organizacijų atstovais dėl savižudybių mastų šalyje ir aptarė, kokių priemonių reikia imtis problemai spręsti. Kaip po susitikimo žurnalistams sakė prezidentės patarėja Daiva Ulbinaitė, valstybė iki šiol savižudybių prevencijai neskyrė deramo dėmesio - ši problema suprantama primityviai, ja daugiausia užsiima nevyriausybinių organizacijos, o rimto valstybės požiūrio ir konkrečių veiksmų nėra. Pasak D. Ulbinaitės, šalies žmonės negauna „realios, veiksmingos psichologinės pagalbos”.

„**Tai, kad Lietuvoje** savižudybių skaičius nuolat didėja, o tyčinę mirtį pasirenka vis jaunesni žmonės, rodo, kad mėginimai spręsti šią problemą yra visiškai neveiksmingi. Lietuvai svarbus kiekvienas žmogus. Vyriausybė turi rimtai imtis šios problemos sprendimo - turi būti parengta aiški savižudybių prevencijos programa su konkrečiomis priemonėmis ir finansavimu. Savižudybių prevencija turi būti kryptinga, ilgalaikė ir prieinama, o svarbiausia - veiksminga, žmonėms reikia realios psichologinės pagalbos”, - prezidentūros išplatintame pranešime sako D. Grybauskaitė. Pasak valstybės vadovės, psichologinė pagalba žmonėms turi būti prieinama visoje Lietuvoje. D. Grybauskaitės teigimu, Vyriausybė šios problemos sprendimo turi imtis „labai rimtai” ir „strateginiu lygmeniu”.

Lietuvos Vyriausybė nusprendė siūlyti prezidentei skirti ambasadoriumi Armėnijoje karjeros diplomata E. Petriką. Anksčiau Jerevane Lietuvai atstovavo teisingumo ministru tapęs J. Bernatonis.

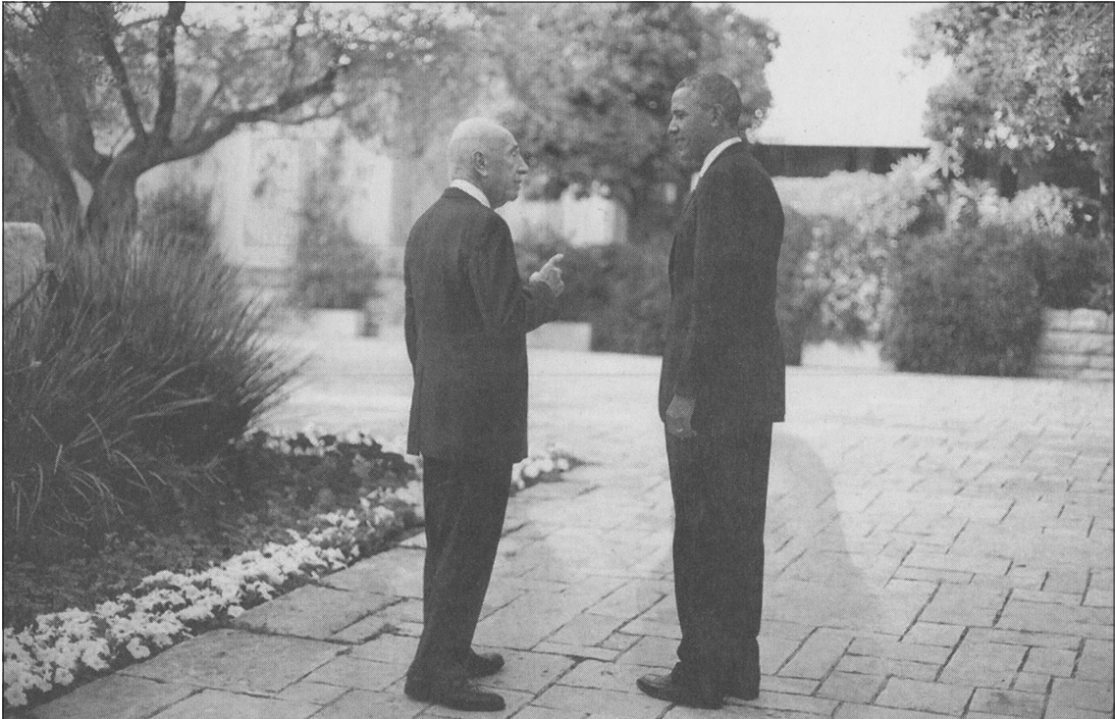
Vilniaus naujasis arkivyskupas Gintaras Grušas, kalbėdamas įžengimo į Arkikatedrą šv. Mišių metu pabrėžė, kad Lietuvai atsitolinant nuo praėjusio amžiaus okupacines vergijos šis kelias lydimas sunkumų ir daug vargų. „Tautai veržiantis į savarankišką būtį mes jau patyrėme, kad valstybės laisvė priklauso ne tik nuo nepriklausomybės paskelbimo, bet ir nuo kiekvieno piliečio suvokimo bei apsisprendimo”. Arkivyskupas priminė, kad jis augo lietuvių emigrantų šeimoje Jungtinėse Valstijose, todėl gerai supranta susirūpinimą savos kultūros, lietuvių kalbos išsaugojimu svarbą. „Atsinaujinimas turi prasidėti nuo mūsų pačių. Pirmiausia - nuo vyskupų ir kunigų, kad su uoliu užsidegimu tarnautume Dievo Tautai. Naujasis arkivyskupas kelis kartus per pamokslą kreipėsi į tikinčiuosius lenkų ir anglų kalbomis. Iškilmingose pamaldose tikinčiųjų būryje buvo prezidentė Dalia Grybauskaitė ir buvęs prezidentas Valdas Adamkus.

Lietuvos kariai vyks dar į misijas, nes Seimas leido kariamams dalyvauti tarptautinėse operacijose 2014-15 metais. Į NATO vadovaujamą operaciją Afganistane bus galima siųsti iki 200 karių ir civilių. Iki 30 karių bus galima siųsti į Europos Sąjungos karines pajėgas.

Seimas pradėjo svarstyti, ar Lietuvoje pratęsti draudimą parduoti žemę užsieniečiams. Šis draudimas baigiasi 2014 m. gegužę. Vyriausybė siūlo atnaujinti derybas su Europos Sąjunga dėl žemės pardavimo užsieniečiams draudimo pratęsimo, kol bus suvienodintos išmokos visų ES valstybių žemdirbiams. Vilniaus krašte žemės nuosavybė dar nėra atkurta visiems laukiantiems. Ūkininkai irgi prašo pratęsti draudimą parduoti žemę užsieniečiams.

Šiauliai laikinai liko be miesto simboliu tapusios „Šaulio” skulptūros. Smarkiai aptriušusi skulptūra buvo išmontuota ir atiduota restauratoriams. Šis Stanislovo Kuzmos kūrinys buvo skirtas Šiaulių miesto 750-ajam gimtadieniui. Iš bronzos sukurta ir auksu padengta skulptūra 1986 m. rugsėjį buvo užkelta ant Saulės laikrodžio aikštėje pastatytos 18 metrų aukščio kolonos. Specialistai nutarė, kad būtina restauruoti. Šiaulių miesto biudžete skulptūros remontui numatyta 100 tūkstančių litų. Skulptūrai auksuoti tinkamo aukso atvežta iš Vokietijos. Už 60 gramų brangiojo metalo sumokėta 17 tūkstančių litų. Skulptūrai auksuoti patikėta patyrusiam restauratoriui Arvydui Paulioniui, kuris prieš 27 metus irgi dirbo prie šio kūrinio. Norima, kad skulptūra būtų sugrąžinta Šiaulių miesto 777-ojo gimtadienio proga, kuris minimas rugsėjo 22 d.

Europos Parlamento pirm. Martin Schulz įsitikinęs, kad Lietuva puikiai tvarkysis pirmininkaudama Europos Sąjungai ir kad po krizės sustiprėjusi ekonomiškai įsivesdama eurą sustiprins ir euro zoną. O kad krizė nepasikartotų Bendrijoje, ES turi sukurti stropią priežiūros instituciją. Taip jis kalbėjo Lietuvos ir Latvijos žurnalistams.

JAV prezidentas Barack Obama Jėrusalėje kalbėjosi su Izraelio prezidentu Shimon Peres.

AP

AMERIKOJE DAUGIAU ŽMONIŲ NUSIŽUDO NEI ŽŪSTA PER AUTOMOBILIŲ AVARIJAS

Jungtinėse Valstijose gausėja suaugusiųjų savižudybių: dabar Amerikoje savo noru iš gyvenimo pasitraukia daugiau 35-64 metų žmonių negu jų žūva per eismo įvykius, rodo gegužės 3 d. paskelbta oficiali statistika.

Per motorinių transporto priemonių avarijas 2010-aisiais Jungtinėse Valstijose žuvo 33 687 žmonės - gerokai mažiau negu nusižudė tais metais (38 364), nurodė Ligų kontrolės ir prevencijos centrai (CDC).

Savižudybių šuolis buvo stebimas tik 35-64 metų suaugusių JAV gyventojų grupėje, kurioje jų per pastarąjį de-

šimtmetį padaugėjo 28 proc., pridūrė CDC.

Dar blogesnė padėtis buvo vyresnių nei 50 metų žmonių grupėje, kuriai priklauso pastutiniai atstovai iš „kūdikių bumo” kartos, gimusios po Antrojo pasaulinio karo. Šioje grupėje savižudybių pagausėjo beveik 50 procentų.

„Savižudybė yra tragedija, kuri yra pernelyg dažna, - sakė CDC direktorius Tomas Frieden. - Ši ataskaita pabrėžia būtinybę išplėsti mūsų žinias apie rizikos veiksnius, kad galėtume sukurti prevencijos programas.”

Tarp baltaodžių, nekilu-

sių iš Lotynų Amerikos, ir Amerikos čiabuvių metiniai savižudybių rodikliai padaugėjo atitinkamai 40 ir 65 procentais.

Šioje amžiaus grupėje vyrų nusižudė beveik tris kartus daugiau negu moterų: 2010 metais 100 tūkst. gyventojų teko apie 27 savižudžius ir aštuonias savižudes.

CDC taip pat nustatė, kad nors dauguma savižudybių buvo įvykdytos naudojant šaunamuosius ginklus, per pastarąjį dešimtmetį labiausiai padaugėjo užsidususių ir pasikorusių - daugiau nei 80 procentų.

LRT

JAV ŽADA BENDRADARBIAVIMĄ PREKYBOJE IR KOVOJE SU NARKOTIKAIS

Mechico, gegužės 3 d. (LRT). JAV prezidentas Barack Obama ir Meksikos vadovas pažadėjo iš naujo sutelkti dėmesį į dvišalės prekybos plėtrą ir bendradarbiauti kovoje su narkotikais, Meksikai ruošiantis įgyvendinti naują saugumo strategiją.

Po beveik septynerius metus trukusio kruvino karo tarp besivaržančių narkotikų kon-

trabandos kartelių ir Meksikos saugumo pajėgų, nusinešusio apie 70 tūkst. žmonių gyvybių, abu vadovai siekė daugiau diskutuoti apie 500 mlrd. dolerių ekonominius ryšius, susitikę Meksiko istoriniuose Nacionaliniuose rūmuose.

B.Obama ir E.Pena Nieto paskelbė įkursiantys aukšto lygio ekonomikos forumą, siekiant plėtoti prekybos ry-

šius, kurie išgyveno pakilimą, pasirašius Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos sutartį (NAFTA), kuriai taip pat priklauso Kanada.

Tačiau kova su narkotikų karteliais išliko pagrindine jų derybų tema, abiem šalims derinantis prie E.Penos Nieto sprendimo perduoti Meksikos saugumo strategijos kontrolę didelius pajėgumus turinčiai Vidaus reikalų ministerijai.

Europos vadovai dažnai svarsto finansines ir ekonomines problemas. Nuotraukoje Europos banko direktorius M. Schaumbly, Vokietijos kanclerė Angela Merkel ir Tarptautinio valiutos fondo vadovė Christine Madeleine Odette Lagarde Berlyne.

Reuters

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PERVERSMAS

Kai kuri žiniasklaida Lietuvoje mūsų tautinio jaunimo eitynes vadino „nacionalistinėmis“ ir savo nesupratimą parodė, kad tarp tautiškumo ir fašizmo nieko bendro nėra. Turime džiaugtis, kad po beveik 500 metų trukusio lenkinimo ir šimto metų rusinimo Lietuva turi tiek daug tautinės minties jaunimo.

Apie tautines eitynes kalbėta ir seiminės Lietuvos metu, kai kairiųjų valdžia 1926 m. liepos 21 išvaikė studentų lietuvių demonstraciją prieš Seimo kairiuosius, lenkus ir komunistus. Daugelis kairių, kaip ir dabar, tada vadino studentų demonstraciją fašistine.

Pirmasis Lietuvos prez. A.Smetona jau tada rašė: „Nacionalsocializmas skelbia fantastišką rasės teoriją (...). Vokiečiai esą kaip ir Dievo parinktoji tauta, kuriai turinti būti pirma vieta Žemėje (...). Vokiečių reikalui saugoti ir ginti visos priemonės leistinos. Nacionalizmas remiasi rasizmu. Jiems nerūpi kitataučiai, tik jų žemės ir turtai”.

Tuo metu A.Smetona kritikavo ir itališką fašizmą, sulyginamas jį su komunizmu Rusijoje, pranašaudamas ir jam neišvengiamą galą. Prez. A. Smetona be jokių abejonių pasisakė už mūsų tautos kelią: „Iš Italijos galima daug ko pasimokyti, bet ja sekti negalima. Italai turi savo marmuro, vokiečiai - savo geležies, o mes - savo molio. Iš visų medžiagų galima statyti Tautos rūmus, tik jų stilius turi būti tautiškas, lietuviškas”.

Trečiojo Seimo metais, kai prezidentu buvo K.Grinius, daugelis reiškė savo mintis dėl prasidėjusios kairiųjų valdymo netvarkos. Jeigu prezidentu vėl būtų A.Smetona, tos betvarkės nebūtų, kokia yra prez. K.Griniaus metu. Pakeisti valdžią skatino kariškiai, krikščionys demokratai, tautininkai, šauliai ir kitų organizaciją vadovai. Apie to meto Seimą ir lietuvių karių nuotaikas būsimasis Atlanto lakūnas Steponas Darius rašė: „Liaudininkai buvo nuolaidūs, o socialdemokratai veiklūs ir slopino Lietuvoje tautiškumą; tautiniam lietuvių jaunimui dingus, žūtų ir sunkiai iškovotoji mūsų nepriklausomybė.” Ministras V.Požėla pasirūpino, kad lapkričio 21 d. tautiškai nusiteikęs jaunimas, studentai tautininkai ir ateitininkai būtų daužomi nagaikomis, šautuvų buožėmis ir kartais vien už tai, kad jie norėjo protestuoti prieš Lietuvos bolševikinimą ir lenkinimą. (Prisiminkime Vilniaus mero draudimą žygiuoti Lietuvos jaunimui Kovo 11-osios šventėje). Tada kariuomenė pradėta mažinti, ja nepasitikėti, norėta panaikinti Šaulių sąjungą. Pradėta steigti komunistų vadovaujamos profesinės sąjungos. Visa tai Lietuvos kariams buvo aišku, kad Lietuva pateks rusiškam komunizmui. Tad pirmieji pasitarimai naujos valdžios sudarymo temomis vyko kun. M. Krupavičiaus bute.

Perversmą rėmė karo aviacijos, šarvuočių, husarų daliniai bei studentai ateitininkai ir neo-lituanai - pažadėta Valstybėje įvesti tvarką ir sukurti tautinę Lietuvą. Įdomu, kad apie rengiamą perversmą 1926 m. gruodžio 16 dienos naktį 11 valandą paskambino SSRS ambasadorius premjerui M. Šleževičiui ir pranešė, kad naktį kariškiai paims valdžią į savo rankas. M. Šleževičius pasakęs, kad tai tik gandai.

Gruodžio 17 d., 2 valandą ryto, antrojo pėstininkų pulko vadas J. Petraitis, aliarmu pakėlęs karius, paskelbė, kad bol-

KAIP J. STALINAS NORĖJO STOTI Į NATO

Gegužės 9-ąją per Maskvos Raudonąją aikštę nugriaudęs galingas sovietinės Pergalės prieš Vokietiją paradas. Abejoju, ar jame dalyvaus Lietuvos vadovai bei politikai, nebent Rusijoje dirbantys mūsų šalies diplomatai. Tuomet jie pastebės vieną naujovę: pirmą kartą nuo aukštos Kremliaus sienos aidės pagyrimai Josifui Stalinui, kurio dėka ir buvo pasiekta pergalė, kartu pademonstravusi SSRS galią prieš Vakarus.

To trokštų buvęs SSRS gynybos ministras, frontininkas, beje, dalyvavęs vokiečių kariuomenės Kuršo grupuotės blokadose, taip pat 1991 m. pučo organizatorius, 88-rių sulaukęs Dmitrij Jazov, kuriam portalo Newsland.com surengtoje apklausoje pritaria 70 proc. apklaustųjų. Ir dar turbūt milijonai nostalgiją Sovietų Sąjungai ir stalininiam režimui jaučiančių žmonių...

Bet štai čia ir sustokime. Panegirika J.Stalinui, jo besaikis šlovinimas, prisimenant jo nuopelnus sovietinei istorijai ir visuomenei, pamirštant siaubingas diktatūros grimasas, – tokia įprasta būseną šiuolaikinėje Rusijoje ir už jos ribų, kad net neverta atsiversti specialios draugijos „Josifas Visarionovičius Stalinas” interneto puslapio, norint įsitikinti, kokio masto meilės banga J.Stalinui užplūdo Rytus.

Bet gal ta meilė vis dėl to motyvuota?

O ar yra žinoma, kad J.Stalinas puoselėjo viltis nuvesti SSRS į 1949 m. balandžio 4 d. įkurtą Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją? Šios viltys ruseno tiek bendradarbiaujant su sąjungininkais II pasaulinio karo metu, tiek pokariu iki jo mirties 1953-ųjų kovo 5-ąją, tiek ir po jos – iki pat įsikuriant Varšuvos sutarties organizacijai 1955 m. gegužės 14 d.

Vakaruose J.Staliną gerbė,

ševikai rengia perversmą ir ginklų reikia jiems pasipriešinti, ir nuvedė karius prie Prezidentūros, Seimo rūmų ir juos apsupo. Prie jų prisidėjo studentai neo-lituanai, ateitininkai, tautininkai. Perversmininkai iš kalėjimo išleido majorą P. Plechavičių ir iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo pulkininką Vincą Grigaliūną-Glovackį. Užimta Krašto apsaugos ministerija, kariuomenės štabas. Majoras P. Plechavičius paskelbtas kariuomenės vadu ir laikinuoju Lietuvos valdytoju, Kauno karo komendantu - plk. V.Grigaliūnas-Glovackis.

Tuo metu Seime „tautos atstovai”, dar nieko nežinodami diskutavo 1927 metų biudžetą. Jų posėdį nutrauki karininkų grupė, vadovaujama aviacijos leitenanto A. Mačiuikos, kuris įsakė Seimo nariams skubiai išsiskirstyti. Atstovai, pamatę už langų šarvuočius ir ginkluotus karius, pakluso. Pirmininkas dr. J. Staugaitis ir vicepirmininkas buvo uždaryti kariuomenės štabe, Vyriausybės nariai taip pat. Prez. K. Grinius paliktas Prezidentūroje, bet atjungti visi telefonai ir pastatyta sargyba. Perversmas įvyko be šūvio.

Ačiū dr. Algimantui Liekiui už vertingą knygą „Prezidentinė Lietuva”, kurios mintimis čia ir pasinaudota.

S. Tūbėnas

o gal ir bijojo. Ne šiaip sau amerikiečių žurnalas „*Time*”, nuo 1927 m. skelbiantis pasaulio Metų žmones, du kartus – 1939 m. ir 1942 m. – Metų žmogumi paskelbė šį SSRS vadą. Savaitraščio redakcija pirmą kartą šį titulą jam skyrė „už nacistinį-komunistinį nepuolimo paktą”, Žiemos karą su Suomija ir partnerystę su A.Hitleriu. Antrąkart žurnalas tokiam įvertinimui pasirinko už jo, J.Stalino „įtaką pasaulinei visuomenei” karo metais. „Tik jis tiksliai žino, kaip Rusija priartėjo iki pralaimėjimo 1942 metais. Ir tik Josifas Stalinas tikrai žino, ką reikėjo padaryti, kad šią ribą Rusija įveiktų...”, – rašė tuomet „*Time*”.

Šios nominacijos, žinoma, dar nereiškė nuoširdžios pagarbos sovietiniam diktatoriui, bet pasauliui parodė, kad su juo reikia skaitytis ir turėti bendrų reikalų. Rusų publicistas Jurij Kagramanov, nagrinėjęs Ivano Rūsčiojo sąsajas su J.Stalinu (jis nemažai rašė ir Lietuvos istorijos klausimais), nurodo, kad sovietinio režimo simpatijos Vakarams kilo ne iš gero gyvenimo: nacistinei Vokietijai užpuolus SSRS, šie apie trejus metus delsė atidaryti II-ąjį frontą, nors ir padėjo Maskvai Rytų fronte. Maskvai reikėjo išsaugoti draugystę ir po karo.

1943-ųjų lapkričio pabaigoje vykusioje Teherano konferencijoje J.Stalinas, reikalavęs, kad sąjungininkai tučtuojau pradėtų Vokietijos puolimą iš Vakarų (Maskva buvo išgirsta tik po pusmėčio, 1944-ųjų gegužę), darė užuominas, kad SSRS sąjunga su JAV, Didžiąja Britanija ir kitomis valstybėmis sąjungininkėmis išliks ir po karo. Šie pažadai įvairiomis formomis buvo patvirtinti ir Jaltos konferencijoje 1945 m. vasarį, ir Potsdame tų pačių metų liepą, kur jau konkrečiau buvo dali-

jama pokarinė Europa, taip pat ir Baltijos regionas.

Pasirinkimo dilema Maskvai ypač paaštrėjo po to, kai 1943 m. rugsėjo 17 d. JAV buvo pradėta branduolinė programa „Manheteno projektas” (angl. *Manhattan Project*), o netrukus buvo pagamintos trys bombos, kurių dvi 1945-ųjų rugpjūtį išbandytos „natūraliu būdu” – metant jas ant Japonijos miestų. Maskvą nerimą kėlė tai, kad ši programa buvo vykdoma dalyvaujant ne tik JAV, Kanados ir Didžiosios Britanijos, bet ir Vokietijos mokslininkams, pasitraukusiems į Ameriką. Bet pirmas JAV oficialus branduolinis bandymas atliktas 1945-ųjų liepos 16 d., o SSRS tokį užtaisą išbandė tik po 4 metų – 1949 m. rugpjūčio 29 d. Branduolinės varžybos prasi-dėjo, o NATO jau buvo įkurta.

Maskva suskubo iškelti idėją – tarp penkių karo dalyvių pasirašyti Taikos Paktą. Ji buvo pateikta 1949 m. rugsėjį Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos 4-ojoje sesijoje kartu su pasiūlymu nesutartimus ir konfliktus tarp valstybių spręsti tik taikiu būdu. Pasiūlymui paremti buvo surinkta net apie 600 mln. parašų visame pasaulyje, tačiau nei tada, nei vėliau Pasaulio taikos taryboje Berlyne, nei Taiką ginančių tautų kongrese Vienoje Taikos Paktui nebuvo pritar-ta. J.Stalino bandymai susitikti ir šį klausimą aptarti su JAV prezidentu Harry S.Truman (tarp kitų susitikimo vietų buvo nurodytas net Kaliningradas) irgi nepavyko: Washington jau turėjo slaptą dar 1948 m. rugpjūčio 18 d. parengtą JAV nacionalinio saugumo tarybos direktyvą „JAV tikslai Rusijos atžvilgiu”, numačiusią apriboti SSRS galios augimą ir vaidmenį pokariniame pasaulyje. Rusijos analitikai teigia, kad direktyva reiškė septynis konkrečius SSRS branduolinio sunaikinimo ir padalijimo į 18-25 marionetines valstybėles planus, pavadintus „Boiler”, „Half Moon”, „Drop Shot” ir pan.

1949-ųjų pradžioje SSRS deda daug pastangų sukurti taikos zoną su Skandinavijos šalimis, kad nei Švedija, nei Suomija, nei Norvegija nepriimtų sprendimų čia įkurdinti NATO karinių bazių. Ji net skubiai atiduoda Suomijai savo karines bazes, kurios pagal 1948 m. draugystės sutartį buvo įkurdintos Suomijai priklausančiame Hanko (Porkala-Uda) pusiasalyje. Šie gestai taip pat nepadėjo.

Kaip rašo portalas *Interaffairs.ru*, 1952 m. rugpjūčio 25 d. J.Stalinas Prancūzijos pasiuntiniui Maskvoje lyg (Nukelta į 4 psl.)

LIETUVA PASIRENGUSI PIRMININKAUTI

„Tai labai svarbus susitikimas prieš kitą pusmetį prasi-
dėsiantį Lietuvos pirmininka-
vimą. Jis padės mums sinchro-
nizuoti mintis ir darbus.

ES Tarybai Lietuva pir-
mininkaus ne tik sudėtingu
ekonominiu laikotarpiu, bet
ir išskirtinėmis sąlygomis,
baigiantis ES institucijų ka-
dencijoms. Laukia sunkus
darbas derinant Tarybos ir
Europos Parlamento pozicijas.
Komisija pasirengusi padėti
Lietuvai”, - po susitikimo vy-
kusioje spaudos konferencijoje
teigė EK pirmininkas.

Vienas didesnių iššūkių –
Tarybos derybos su Europos
Parlamentu dėl 2014–2020
metų ES biudžeto. Nors ti-
kimasi, kad susitarimas bus
pasiektas dar Airijos pirmi-
ninkavimo metu, net ir tokiu
atveju Lietuvai teks nemažai
užduočių derinant atskirų
sričių finansavimą ir kuriant
teisės aktus.

Tai turi būti padaryta iki
2014 m.

„Lietuvos vyriausybė pui-
kiai pasiruošusi ir gerai susitel-
kusi darbui. Esame pasiruošę
bendradarbiauti”, - teigė J. M.
Barroso.

Energetinė nepriklausomybė 2015-aisiais?

„Esame viena mažiausių
komandų pirmininkavimo
istorijoje, bet neturime teisės
nuvilti. Tikiu, kad pirminin-
kavimas praeis sklandžiai ir
duos rezultatų, nes ruošiasi ne
vienerius metus”, - bendroje
spaudos konferencijoje teigė
premjeras A. Butkevičius.

Vyriausybės ir EK susiti-
kimo metu buvo aptarti ir dar
du Lietuvos pirmininkavimo

Nuotraukoje iš kairės Lietuvos Respublikos prem. A. Butkevičius ir EK pirmininkas J. M. Barroso. EK pirmininkas pažymėjo, kad per pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai Lietuvai teks daug darbo derinti teisės aktus, susijusius su 2014-2020 metų ES biudžetu.

Europos Komisijos nuotr.

tikslai – energetika ir Rytų
kaimynystės politika.

A. Butkevičius EK patiki-
no, kad dėl Ignalinos atominės
elektrinės uždarymo kilu-
sios problemos su bendrove
„Nukem” išspręstos per kelis
pastaruosius mėnesius.

Premjero teigimu, sprendi-
mas dėl naujos atominės elek-
trinės statybos Lietuvoje gali
būti priimtas po kelių savaičių
kartu su Seimu.

„Lietuvos energetinį nepri-
klausomumą tikimės pasiekti
iki 2015 m. pabaigos. Šiuo
metu statomas suskystintųjų
dujų terminalas Klaipėdoje,
kurį tikimės pabaigti 2014 m.
pabaigoje.

Kitas mūsų tikslas – iki
2015 m. pabaigti elektros
jungtis su Švedija ir Lenkija.
Tuomet turėsime diver-
sifikuotą energetikos rinką
Lietuvoje”, - teigė premjeras.

Neaišku dėl Ukrainos

Dar vienu pirmininkavimo
tikslu A. Butkevičius įvardijo
glaudesnį bendradarbiavi-
mą su Rytų Europos šalimis:
Ukraina, Gruzija, Moldova,
Armėnija, Baltarusija ir
Azerbaidžanu.

**Pirmininkavimo metu
lapkritį Vilniuje bus sureng-
tas ES Rytų partnerystės
viršūnių susitarimas.** Vienas
svarbiausių jo tikslų – pasira-
šyti Asociacijų sutartį tarp ES
ir Ukrainos.

Tačiau iki to laiko ES
Ukrainai skyrusi namų darbų,
kurie bus vertinami jau kitą
mėnesį. Paklaustas, ar nėra
nesąžininga, kad dėl vieno iš
Lietuvos prioritetų sprendimas
bus priimtas Lietuvai dar nepe-
rėmus pirmininkavimo, J. M.
Barroso atsakė, kad Lietuva
dar iki pirmininkavimo yra
aktyvi Rytų kaimynystės po-

litikos veikėja. „Atvirkščiai,
būtų nesąžininga Lietuvos
atžvilgiu laukti iki pirmininka-
vimo pradžios ir tik tada imtis
veiksmų. Yra dalykų, kuriuos
turime nustatyti dar iki lapkri-
čio susitikimo Vilniuje.

Be to, ši situacija pri-
klauso nuo pačios Ukrainos
pasiryžimo prisiimti įsipai-
reigojimus ir įrodyti, kad
galime ja pasitikėti kaip
rimta partnere. Ukraina turi
įtikinti ne tik EK ir Lietuvą,
bet visas ES šalis, kad noriai
vykdys įvairias reformas ir
laikysis teisės normų”, - teigė
EK pirmininkas.

Šiuo klausimu A.
Butkevičius buvo nusitei-
kęs optimistiškai. „Tikiuosi,
kad galbūt Asociacijų sutartis
su Ukraina bus pasirašyta
Vilniuje lapkričio pabaigoje”,
- teigė Lietuvos premjeras.

Guoda Pečiulytė, lrytas.lt

DARBO IR LEIBORISTŲ PARTIJŲ JUNGTVUVĖS

Vilnius, balandžio 24
d. Kėdainiuose Darbo ir
Leiboristų partijos susirin-
ko į suvažiavimą, kuriame
nusprendė susijungti į vieną
politinį darinį. Nuo šiol naujoji
partija vadinsis Darbo partija
(leiboristai), jai vadovaus
Vytautas Gapšys.

Partijų susijungimas reiškia,
kad teisišamos Darbo parti-
jos, kaip juridinio asmens,
nebelieka, tad **Darbo partija
baudžiamosios atsakomybės
gali išvengti.** Anot vado
Viktor Uspaskich, partijoms
susijungus, jis nesistengia
bėgti nuo baudžiamosios at-
sakomybės.

„Kada mes jungiamės, mes
prisiimam atsakomybę, t.y.
civilinį ieškinį, jeigu tokį nu-
statys teismas, baudą naujam
politiniam kūrinui. Atsiminkit
vieną kartą ir visiems laikams,
jeigu mes būtumėm norėję
pabėgti nuo atsakomybės,

mes ją likviduotumėm patys ir
mums niekas nesutrukdytų. O
mes dabar jungiamės taip, kad
prisiimtumėm atsakomybę tą,
kuri bus pareikšta darbo parti-
jai”, – *TV3 „Žinioms”* sakė V.
Uspaskich.

Leiboristų partijos vadovas
Donatas Janulevičius kalbas
apie galimą Darbo partijos
baudžiamosios atsakomybės
vengimą vadina prokuroro
interpretacijomis. „Tai yra
mūsų pačios politinės partijos
ir kitos politinės partijos jėgų
stiprinimas. Tai yra prokurorų
nuomonė, tai tegul ir turi tą
savo nuomonę”, – kalbėjo D.
Janulevičius.

Buvęs Darbo partijos va-
dovas Viktor Uspaskich su lei-
boristais susijungusios naujos
partijos vairą perdavė Vytautui
Gapšiui, o pats tapo partijos
pirmininko pavaduotoju.

Darbo partijos informa-
cijos centras balandžio 24 d.

pranešė, jog naujos partijos
pirmininku absoliučia dau-
guma išrinktas Seimo pirmi-
ninko pirmasis pavaduotojas
Vytautas Gapšys.

Darbo partijos (leiboristų)
pirmininko rinkimuose
taip pat buvo iškeltos bu-
vusio parlamentaro Viktor
Uspaskich, Seimo narių
Virginijos Baltraitienės ir
Loretos Graužinienės kan-
didatūros. Tačiau pastarieji
visi trys atsiėmė kandidatūras
V.Gapšio naudai.

V.Gapšys turės 15 pavaduo-
tojų. Darbo partijos (leiboristų)
pirmininko pavaduotojais
tapo dauguma tų pačių „dar-
biečių”, kurie šias pareigas ėjo
ir buvusioje Darbo partijoje:
Virginija Baltraitienė, Šarūnas
Birutis, Saulius Bucevičius,
Valentinas Bukauskas, Kęstutis
Daukšys, Vilija Filipovičienė,
Viktoras Uspaskichas, Vydas
Gedvilas, Loreta Graužinienė,
Jonas Kondrotas, Danguotė

Mikutienė, Artūras Paulauskas,
Jonas Pinskus, Mečislovas
Zaščirinskis ir Donatas
Janulevičius. Pastarasis pas-
taruoju metu užėmė Leiboristų
partijos pirmininko pareigas.

Jungiamajame suvažiavi-
me taip pat patvirtintas naujos
partijos statutas, įstatai, pro-
grama, struktūra.

Darbo partija ir jaunimo
organizacijos „Darbas” pa-
grindu įkurta Leiboristų partija
pradėjusios jungimąsi pranešė
kovo pabaigoje.

Leiboristų partija įkurta
2008 metais jaunimo organi-
zacijos „Darbas” pagrindu,
ją inicijavo Darbo partijos
pirmininko Viktor Uspaskich
bendražygis Viktor Fiodorov,
šiuo metu Seimo narys „dar-
bietis”.

Darbo partija kaltinama
2004-2006 metais galėjusi
neapskaityti daugiau nei 24
mln. litų pajamų ir 23 mln.
litų išlaidų.

(Atkelta iš 3 psl.)

KAIP J. STALINAS...

juokais leido suprasti, kad
jis ne prieš dalyvauti NATO.
Nusijuokęs iš tokios prielaidos,
J.Stalinas kreipėsis į pokalbįje
dalyvavusį užsienio reikalų
ministerijos atstovą informaci-
jai, žinomą stalininių represijų
vykdytoją Andriej Višinskij,
lyg atsainiai klausdamas, „ar
nereikėtų SSRS prisijungti prie
NATO...” Tuometinis užsienio
reikalų viceministras Andriej
Gromyka 1951 m. ne kartą
sakydavo, kad „SSRS prijungtų
prie NATO, jeigu šis paktas
užkirstų kelią vokiškosios agre-
sijos atgimimui”. Po J.Stalino
mirties dar dvejus metus tęsėsi
aktyvūs diplomatiniai mėgi-
nimai pretenduoti į Šiaurės
Atlanto organizaciją. 1954 m.
kovą Maskva išsiunčia notas
JAV, Didžiosios Britanijos ir
Prancūzijos vyriausybėms.
Jose reiškiamas nusivylimas
NATO uždaru ir agresyviu
pobūdžiu, bet kartui demons-
truojama viltis, kad į ją galėtų
įeiti visos antihitlerinės koalici-
jos šalys. „Tarybinė vyriausybė
pasirengusi peržiūrėti klausimą
apie SSRS dalyvavimą Šiaurės
Atlanto organizacijoje”, - tei-
giama notoje.

Ir vėliau Maskva siuntė
Vakarams ženklus, kurie reiškė
toli gražu ne propagandinius
jos ketinimus prisijungti prie
Aljanso, jeigu šis atsisakys
antisovietinio agresyvumo. Šią
organizaciją buvo siūloma iš-
plėsti iki Europos kolektyvinio
saugumo sutarties matmenų.
1955 m. vykusiame keturių
koalicijos vyriausybių vadovų
pasitarime Ženevoje Maskva
dar kartą, ko gero, jau paskuti-
nį, pakartojo apie galimą savo
prisijungimą prie NATO. Iš
Vakarų jokio atsakymo nebuvo.

**1955-ųjų birželį oficia-
liai įsigaliojo gegužę įkurta
Varšuvos sutarties organi-
zacija.** Šaltasis karas įgavo
parako skonį. Jis neišnyko iki
pat 1991-ųjų liepos 1 d., kai
Prahoje VSO buvo likviduota.

Iš J.Stalino planų pritrauk-
ti SSRS prie NATO liko tik
gražus prisiminimas. Bet jie
ir šiandien padeda istorikams
pasvarstyti: jeigu 1954 m.
Sovietų Sąjunga būtų įstojusi
į NATO, tai komunizmas būtų
žlugęs daug anksčiau. O jeigu
taip, ar nebūtų kilęs III pasau-
linis karas, svarsto analitikai.
Kur būtų persimetęs Šaltasis
karas, kuriam pradžią davė
garsioji W.Churchill kalba
Fulltown 1946-ųjų kovo 5 die-
ną? Kokia NATO narė Rusija
būtų šiandien?

Galų gale koks tuomet būtų
Lietuvos likimas? Pasvajoti
juk galima – bent Lietuvos
įstojimo į šią organizaciją
metinių dingstimi...

*Česlovas Iškauskas,
www.iskauskas.lt*

JBANC KONFERENCIJA WASHINGTONE

Š.m. balandžio 20 d Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis Washingtone dalyvavo tradicinėje Jungtinio Amerikos Baltų komiteto (JBANC) konferencijoje. Ambasadorius padėjo JBANC dalyviams už ilgametę veiklą kovojant dėl Baltijos šalių nepriklausomybės, narystės NATO, energetinio saugumo įtvirtinimo ir politinės įtakos Washingtone didinimo. Ž.Pavilionis konferencijos dalyviams priminė, kad į Baltijos šalis Washingtone visuomet buvo žiūrima kaip į pokyčių pranašus – Baltijos šalys yra sėkmingos demokratijos įtvirtinimo, o pastaruoju metu ir kovos su ekonomine krize pavyzdžiai.

„Baltijos šalys išlieka vienos labiausiai augančių, inovatyvių bei konkurencingiausių ekonomikų ES. Numatomas tampresnis ES ir JAV bendradarbiavimas prekybos srityje Baltijos šalims atvers dar didesnes galimybes“, sakė

Lietuvos ambasadorius. Pasak Ž.Pavilionio, nėra neįveikiamų kliūčių, kodėl Baltijos transformacijos sėkmę nebūtų galima pakartoti kitose valstybėse. „Tikrai galime bendromis ES ir JAV pastangomis užbaigti vieningos ir lasivos Europos kūrimo procesą“, kalbėjo ambasadorius, pažymėdamas, kad Lietuvos pirmininkavimo ES metu Vilniuje įvyksiantis ES Rytų partnerystės aukščiausio lygio susitikimas bus svarbus žingsnis padedant ES rytų kaimyninėms šalims modernizuojant savo visuomenes ir ekonomikas pagal ES pavyzdį ir ilgainiui įsijungiant į vientisą Euroatlantinę ekonominę erdvę.

JBANC konferencijoje Washingtone dalyvavo Baltijos ir Šiaurės šalių ambasadoriai, JAV administracijos ir Kongreso atstovai, JBANC aktyvistai.

Kelias Amerikoje veikiančias Baltijos šalių emigracijos organizacijas vienijantis JBANC jau 52-erius metus

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Saulius Kuprys, dr. Audrius Plioplys, amb. Žygimantas Pavilionis, ALT'o atstovas JBANC Henry Gaidys, dr. Juozas Laukaitis, Petras Kaufmanas. *LR URM nuotr.*

sėkmingai gina Baltijos šalių interesus JAV sostinėje. Šiuo metu JBANC aktyviai veikia siekdamas, kad JAV

Kongresas priimtų Juodojo kaspino rezoliuciją, pagerbiant totalitarinių režimų aukas.

Konferencijos metu naujuoju JBANC prezidentu išrinktas Amerikos Lietuvių Tarybos vadovas Saulius Kuprys.

BOSTONO SPROGDINIMAI ĮTIKINA V. PUTIN IR R. KADYROV TEISUMU?

Du įtariamieji dėl Bostono sprogdinimų yra čečėno ir avarės vaikai. Šios dvi tautos gyvena kaimynystėje Šiaurės Kaukaze. Jos šimtmečiais kovojo už savo nepriklausomybę ir niekada nenuleido rankų. Lev Tolstoj romane „Hadži Muratas“ su gilia pagarba sukilėlių etinėms vertybėms aprašo 25 metus (1834-1859) trukusį jų karą prieš Rusiją, kuriam vadovavo avaras imamas Šamilis.

1944 vasario 23 d., per Raudonosios Armijos dieną, **Stalin**as deportavo **visą čečėnų tautą**, daugiausiai į Kazachstaną ir Kirgiziją. Tą žiemą mirė 30 proc. čečėnų. Kada Vilniuje 1992 apsilankė vienas iš čečėnų vadų Aslanas Maschadovas, girdėjau jo pasakojamą istoriją, jog tada tremtyje susirinko čečėnų senolių taryba ir nutarė, jog čečėnės turi kuo daugiau gimdyti, kad tauta išgyventų tremtį. Žmonės laikėsi šio nerašyto priesako.

Čečėnams buvo leista grįžti tik 1959 m., keleri metai po to, kai Nikita Chruščiovas pasmerkė Stalino nusikaltimus. Nedidelė dalis pasiliko, todėl broliai Carnajevai gimė ne Čečėnijoje. Atstumai Šiaurės Kaukaze nėra dideli, ir tik 170 km skiria Čečėnijos sostinę Grozną (rusiškai „Rūstųjį“) nuo Dagestano sostinės Machačkalos, kur dabar gyvena jų tėvas Anzor

nai, ir daug čečėnų atsidūrė Dagestano teritorijoje.

Būdami nedidelė maždaug 1,3 mln. tauta, čečėnai turi labai griežtas vedybų taisykles, kad išvengtų kraujomaišos, nes su kitataučiais jie beveik nesituokia. Sena tradicija, išlikusi iki šių dienų, draudžia santuokas tarp giminaičių iki septintos giminystės eilės, bet dažniau laikomasi taisyklės nesituokti tarpusavyje net iki devintos eilės. Tarpe čečėnų nepasitaiko Dauno sindromo, o jų DNR yra tokia unikali, kad, pavyzdžiui, kaulų čiulpų donoru čečėnui gali būti tik kitas čečėnas.

Mes nepamename visų savo antros eilės pusbrolių vardų, o archaiškoje čečėnų visuomenėje artimų giminaičių ratu laikomi visi iki šeštos eilės. Ir jie pasiryžę ginti giminės garbę iki mirties. Jie daugiau pasikliauna giminystės ryšiais, nei šiuolaikiniais socialiniais institutais, ir tai yra jų gyvybingumo ir drąsos šaltinis. Tarp jaunų čečėnų populiariausios agresyvios sporto rūšys. Jie mėgsta boksą, imtynes, kovos menus, ir jų sportininkai garsėja tarptautinėse arenose. Pagal juos, tai sportai tikriems vyrams.

Tamerlanas ir Džocharas Carnajevai nebuvo išimtis, nors jie pragyveno JAV daug metų. aunesnysis lankė imtynes, o vyresnysis buvo daug žadantis boksininkas. Kaip sakė pastarojo treneris, jo boksavimas atitiko JAV olimpinės

komandos lygį, tačiau be pilietybės negalėjo į ją pretenduoti.

Jaunesnysis Džocharas gavo JAV pilietybę simbolinę rugsėjo 11 d., 2012 m. Tamerlanui teko laukti, nes buvo užregistruotas jo smurtas prieš amerikietę žmoną. **JAV yra tik 200 čečėnų, radusių prieglobstį nuo Rusijos žiaurumų per pastaruosius dešimtmečius**, todėl Tamerlanas netradiciškai vedė krikščionę. Tačiau ši priėmė islamą, o smurtas prieš ją galbūt rodo, kad jis laikėsi patriarchališkos čečėnų šeimos sampratos, pagal kurią paskutinis žodis yra vyro.

Yra paliudyta, kad Tamerlaną visada palaikė jo tėvai, kurie ateidavo žiūrėti jo bokso dvikovų. Kada tėvui buvo nustatyta sunki liga, jis išvažiavo iš JAV į Kaukazą, nes norėjo mirti Tėvynėje. Globalistui tai keistas sprendimas, bet jis labai svarbus žmonėms, kurie giliai jaučia savo šaknis.

Daug liudininkų tvirtina, kad jaunėlis dievino savo brolių. Tai yra senų laikų pagarba vyresniajam, šiuo atveju, vyresniam broliui, kuris pakeičia tėvą, kada šio nėra. Žinoma, kad po sprogdinimų jis parašė žinutę savo dėdei, prašydamas atleidimo. Tai dar vienas stiprių šeimyninių ryšių patvirtinimas. Iš viso to galima daryti išvadą, jog pagal Džocharo šeimos tradicijas jis privalėjo viskuo pagelbėti savo broliui. Tai tas pats kultūrinis paprotys, dėl kurio Pietų Korėjos lėktuvo antrasis pilotas neišdrįso įspėti

pirmojo piloto, kad šis padarė klaidą, nes vyresnis amžiumi ir padėtimi yra nekritikuotinas. Tąsyk lėktuvas sudužo į kalną.

Tamerlano Carnajevą vardą FTB sužinojo 2011 m., kada kolegos iš Rusijos įspėjo, kad jis yra radikalus islamistas. FTB neaptiko nieko įtartino ir paprašė iš rusų įrodymų, tačiau jokio atsakymo negavo. Vienintelis nepatvirtinto įspėjimo rezultatas yra tai, jog šiandien jis užveda ant kelio ieškoti džihado pėdsakų.

Tamerlano profilis „Youtube“ pateikia konkrečius jo portreto bruožus: jis nemėgsta putinizmo, nes klausosi dainų apie suklastotus rinkimus, apie korumpuotą policiją. Be jokios abejonės, toks žmogus negalėtų bendradarbiauti su Rusijos saugumu FSB. Tačiau kyla klausimas: kodėl čečėnui, kuris jau dešimt metų gyvena JAV, taip rūpi korupcija ir rinkimų klastotės Rusijoje?

Toliau profilis pateikia įrodymų, jog jam įdomu klausytis pasakojimų apie tai, kaip musulmonai sufитай kovoją prieš musulmonus salafitus. Čečėnijoje sufizmą remia prezidentas Ramzan Kadyrov, kuris salafitus prilygina teroristams. Šiandien niekas Čečėnijoje viešai nedrįsta demonstruoti priklausymo salafitams. Keisčiausias išorinis salafitų ženklas yra kelnų klešnių sukišimas į puskojines. Jei Tamerlanas buvo persiėmęs agresyviuoju salafizmu, jis turėjo eiti sprogdinti parodydamas tokį ženklą, už kurio Bostone niekam akys neuž-

kliūtų, bet pats jis jaustųsi kaip karys su uniforma. Tamerlano profilyje yra ir ištrintas video, kurio pavadinimas išlikęs: „Teroristai“. Visas „Youtube“ rinkinys labai panašus į parengtą bylą, kuri atskleidžia tam tikrą charakterį.

Kitais metais po FTB gauto įspėjimo iš Rusijos Tamerlanas išskrido aplankyti tėvo į Machačkalą Dagestane ir pasikeisti pasibaigusio paso. Ir užsibuvo ištisus šešis mėnesius. FSB turėjo fiksuoti kiekvieną „radikalaus ekstremisto“ žingsnį. Rusų žurnalistų šaltiniai tvirtina, kad jokių ypatingų kontaktų nebuvo užfiksuota.

Tamerlanas aplankė savo seserį Čečėnijoje. Ten jis turėjo progą, jei būtų norėjęs, pasimokyti, kaip reikia sprogdinti ir po to saugiai atsitraukti, vietoj to, kad sukiotųsi priešais Bostono vaizdo kameras ir demaskuotų save. Ypač svarbu buvo likti nepastebėtam, jei dar planavo panaudoti tyrėjų aptiktus likusius sprogmenis New York Times skvere, kaip dabar liudija Džocharas. Nebent papildomų sprogmenų paskirtis buvo vien tik parodyti nepanaudotą galimybę. Čečėnai kovėsi dviejuose karuose prieš Rusiją 1994-1996 ir 1999-2009, ir ten yra pakankamai patyrusių kovotojų, kurie žino, kaip efektyviai kautis partizaniniame kare.

Visi Tamerlano sesers vyro broliai tarnauja R. Kadyrov policijoje. Šis įvedęs žiaurų valdymą Čečėnijoje. Boksas

(Nukelta į 11 psl.)

VLIK'Ų ARCHYVINIAI DOKUMENTAI SUGRĮŠ Į LIETUVĄ

2013 m. balandžio 8–16 d. Lietuvos vyriausiasis archyvaras Ramojus Kraujelis ir Lietuvos centrinio valstybės archyvo direktorius Dalius Žižys lankėsi New York, Putname (Jungtinės Amerikos Valstijos) ir Toronte (Kanada).

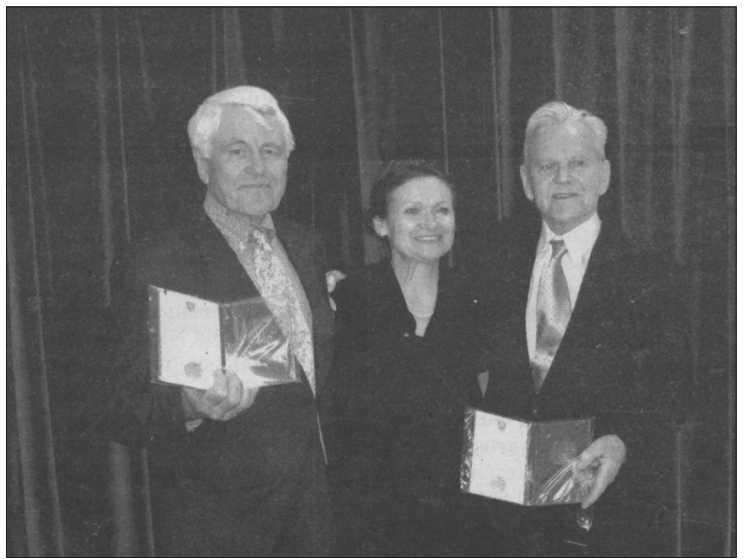
Pagrindinis vizito tikslas – galutinai suderinti sąlygas su Tautos fondu ir pasirašyti susitarimą dėl Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK'Ų) archyvinių dokumentų perdavimo Lietuvos centriniam valstybės archyvui.

Pirmosiomis viešnagės JAV dienomis vyko susitiki-

Lietuvos generaliniam konsuliui New York Valdemarui Sarapinui, Lietuvos centrinio valstybės archyvo direktorius Dalius Žižys ir Tautos fondo tarybos pirmininkas Gintautas Žemaitaitis pasirašė VLIK'Ų archyvų perdavimo Lietuvai sutartį. Pagal šį susitarimą archyvas įsipareigojo dokumentus sugrupuoti pagal fondo sudarytojus, tvarkyti ir aprašyti nuolat saugoti atrinktus dokumentus, sudaryti jų aprašymo ir apskaitos dokumentus bei skelbti informaciją apie saugomus dokumentus, užtikrinti neribo-

archyve ir susipažinti su šio antro pagal dydį Kanadoje archyvo veikla. Paminėtina, kad Ontario provincijos archyve saugoma panašios apimtys dokumentų (daugiau nei 100 km. lentynų) kaip ir visuose Lietuvos valstybės archyvuose. Ontario provincijos archyvas yra įsikūręs 2009 m. pastatytame specializuotame pastate, todėl buvo ypač naudinga susipažinti su naujausiais technologiniais dokumentų išsaugojimo užtikrinimo sprendimais.

www.archyvai.lt

Balandžio 7 d. Boston, MA koncertavo vyrų oktetas iš California „Tolimi aidai“. Prieš koncertą sveikinimo žodį tarė JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė. Krašto valdybos (KV) vardu ji nuoširdžiai padėkojo broliams **Bruteniui ir Romui Veitams** už ilgametę veiklą Lietuvių Bendruomenėje bei visokeriopą pagalbą.

Sutartį pasirašo D. Žižys ir G. Žemaitaitis. Antroje eilėje (iš kairės) - R. Kraujelis, Tautos fondo valdybos pirmininkė L. Šileikytė-Hood, ALKA direktorė M. Girniuvienė, JAV LB Archyvų komiteto pirmininkė D. Lukienė ir konsulas V. Sarapinas.

mas su Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) vadovybe, apžiūrėti jų saugomi archyvai. Šios seniausios lietuvių išeivių organizacijos, įsteigtos 1886 m., archyve saugoma daugiau nei 100 dėžių su retais leidiniais ir SLA veiklos dokumentais. Peržiūrėjus archyvą, buvo pateikti pasiūlymus dėl jo tvarkymo, aprašymo ir perkėlimo į geresnes saugojimo sąlygas. Susitikimuose su Tautos fondo atstovais buvo suderintos VLIK'Ų dokumentų perdavimo sąlygos. Balandžio 10 d., dalyvaujant Lietuvos Respublikos generaliniam konsuliui New York Valdemarui Sarapinui, įvyko susitikimas su YIVO žydų instituto direktoriumi Jonathanu Brentu ir instituto vyriausiąja archyvarė Fruma Mohrer. Susitikimo metu buvo aptartos tolesnio bendradarbiavimo su Lietuvos centriniu valstybės archyvu galimybės bei YIVO dokumentų fondo, saugomo Lietuvoje, mikrofilmavimo ir skaitmeninimo klausimai.

2013 m. balandžio 11 d. JAV Connecticut valstijoje, Putname, dalyvaujant Lietuvos vyriausiajam archyvarui Ramojui Kraujeliui ir

jamą priėjimą prie dokumentų ir jų naudojimą švietimo, mokymo, mokslinių tyrimų ir kitais nekomerciniais tikslais. Archyvas taip pat įsipareigojo padengti dokumentų pervežimo išlaidas. Planuojama, kad dokumentai pasieks Lietuvą dar šiais metais.

Susitikime su JAV Lietuvių Bendruomenės archyvų komiteto pirmininke Dale Lukiene buvo aptarti kiti aktualūs JAV Lietuvių Bendruomenės archyvų tvarkymo klausimai, kalbėta apie planuojamus archyvarų stažučių projektus.

Balandžio 14–15 d. vyko susitikimai su Lietuvos ambasadoriumi Kanadoje Vytautu Žaliu, Lietuvos Respublikos generaliniu konsulu Toronte Pauliumi Kuru ir Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininke Joana Kuras (Kuraite). Buvo tariamasi dėl bendradarbiavimo archyvų srityje, bendrų parodų ir Lietuvos archyvų pagalbos Kanados lietuvių muziejui-archyvui Toronte. Kanados lietuvių muziejuje-archyve sukaupta turtinga kolekcija, kuri yra pakankamai sutvarkyta ir aprašyta.

Taip pat buvo apsilankyta Kanados Ontario provincijos

Liepos 6-14 d. į vasaros stovyklą Hiutenfelde, Vokietijoje, kviečiami 7-12 metų vaikai. Stovykla organizuojama Vasario 16-osios gimnazijoje. Vaikams siūlomoje programoje – pažintis su lietuvių papročiais ir tradicijomis, bus pristatyti senieji lietuvių amatai, vaikai mokysis lietuvių kalbos, bus vedamos tautosakos pamokėlės.

„Vasaros stovyklos, kiek man yra žinoma, buvo anksčiau organizuojamos Vasario 16-osios gimnazijoje Hiutenfelde, bet Lietuvai atkūrus nepriklausomybę buvo nuspręsta stovyklą atsisakyti, nes manyta, kad vasarą vaikai gali važiuoti stovyklauti Lietuvoje. Apie vasaros stovyklos organizavimą galvota buvo ilgai, o paskutinis impulsas buvo praėjusią vasarą su keliais vaikais iš „Kiškių klubo“ Lietuvoje apsilankius etnokultūrinėje stovykloje. Tada

ir pagalvojome, kad norime kažko panašaus ir Vokietijoje. Taip pat norime, kad atvažiuavę vaikai susipažintų su Vasario 16-osios gimnazija, ir jeigu vėliau apsispręstų joje mokytis, tai bent jau būtų kartą čia apsilankę“, - sakė Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdybos narė, „Kiškių klubo“ vadovė ir stovyklos koordinatore **Jurgita Noreikaitė-Pickel**.

„Iš Lietuvos esame pasiruošę priimti dešimt vaikų, kurie, būtų gerai, kad atvažiuotų visi kartu, pvz., skristų tuo pačiu metu, ir juos lydėtų bent vienas asmuo. Mes vaikus galėtume pasitikti oro uoste Vokietijoje, po stovyklos palýdėtume skrydžiui namo, bet pačios kelionės mes negalime suorganizuoti. Kaip ir negalime apmokėti kelionės išlaidų bei draudimo. Bet vaikai kaip ir stovyklos vadovai bus apdrausti stovykloje Vokietijoje.

Kad būtų patogiau surinkti grupę vaikų Lietuvoje, stovykloje norinčiųjų dalyvauti vaikų tėvai galėtų prisijungti į „Facebook“ grupę – mielai ją suburčiau ir padėčiau susitarti dėl kelionės organizavimo“, - sakė „Kiškių klubo“ vadovė.

Stovykloje bus bendraujama lietuviškai. „Mes siekiame, kad atvažiuotų vaikų, kurie nekalba arba nelabai gerai kalba vokiškai, pavyzdžiui, iš Lietuvos ar Anglijos, kad visi kiti vaikai būtų kaip ir priversti bandyti šnekėti lietuviškai. Stovykloje bus kelios „Kiškių klubo“ Hiutenfelde mamos, kurios labai gerai kalba vokiškai, taigi visada bus žmonių, kurie padės vaikams, jeigu šie kartais negalėtų susikalbėti lietuviškai“, - sakė pašnekovė.

Vaikų vasaros stovykloje pedagoginę praktiką atlikti buvo kviečiami studentai iš Lietuvos.

delfi.lt

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS IR „VILTIES“ DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAS

* * *

**ĮVYKS 2013 M. GEGUŽĖS 18 D., ŠEŠTADIENĮ, 1:00 VAL. PO PIETŲ
HILTON OAK LAWN VIEŠBUTYJE,
9333 S. CICERO AVE, OAK LAWN, IL.**

* * *

SĄJUNGOS NARIAI PRAŠOMI DALYVAUTI.

* * *

**SAJUNGOS IŠLEISTOS KNYGOS
„TAUTINĖS MINTIES KELIU“
SUTIKIMAS**

**GEGUŽĖS 19 DIENĄ, SEKMADIENĮ, 12 VAL.
ČIURLIONIO GALERIJOJE,
5620 S. CLAREMONT AVE., CHICAGO, IL.**

* * *

**KNYGA – APIE TAUTINĖS IDĖJOS PRADŽIĄ, JOS PLĖTRĄ LIETUVOJE
IR TAUTINIŲ ORGANIZACIJŲ BEI
ALT SĄJUNGOS SKYRIŲ VEIKLĄ JAV-SE.**

* * *

**PO MENINĖS DALIES – VAIŠĖS.
KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI.**

ALTS VALDYBA

CLEVELAND, OH

ISPŪDINGAS RENGINYS

Minėdamas veiklos dešimtmetį, Cleveland, Ohio Jaunimo tautinių šokių vietas „Švyturys“, š.m. balandžio mėn. 19-20 d., surengė Lietuvių tautinių šokių koncertą, kuriame dalyvavo ir gausus būrys svečių šokėjų iš kitų miestų: „Gintaras“ (Toronto, Canada), „Grandis“ (Chicago, IL), „Saulėtas krantas“ (Palm Beach, FL) ir „Spindulys“ (Lemont, IL). Pagal suteiktas žinias, dviems šimtams šokėjų vadovavo: Aušrinė Širvinskienė („Švyturys“), Romas Jonušonis („Gintaras“), Violeta Smieliauskaitė („Grandis“), Audrius Bakanas („Saulėtas krantas“) ir Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė („Spindulys“).

Šis džiaugsmingas Lietuvių tautinių šokių koncertas, pavadinamas „Juventus 2013“, įvyko Cleveland, Ohio, Šv. Kazimiero parapijos salėje balandžio 20 d. Jį pradėjo clevelandietė Izabelė Rubinski

Šokių vadovams įteiktos puokštės gėlių.

A.V.Matulionio nuotr.

savo sukurtu moderniu šokiu „Amžinas judesys“. Kitus 33 programos šokius lydėjo įrašyta muzika.

Pirmoje dalyje džiuginuo „Saulėtas krantas“ - trys šokiai, „Spindulys“ - penki šokiai ir „Grandis“ - penki šokiai.

Antroje dalyje gėrėjomės „Gintaru“ - šeši šokiai ir šventės rengėjų „Švyturiu“ - vienuolika šokių - užbaigusią šokių programą.

Nors renginio programoje ši šventė vadinama „Jaunimo tautinių šokių festivaliu“, joje šoko ne tik jaunimas, bet ir vaikučiai, ir veteranai. Visų

šokėjų pastangos buvo pasigerėtinios, brangintinos ir remtinios. Jie šoko susikaupę, su užsidegimu ir atitikama nuotaika. Tai leng-vai pajuto ir žiūrovai.

Šis turtingas šokių koncertas baigėsi šokėjams išsirikavus salėje ir išškeltų juostų sudarius „Vartus“, pro kuriuos į sceną įžygiavo visi šokių vadovai. Aušrinė Širvinskienė padėjo visiems už atsilankymą ir pakvietė į 6 v.v. įvykstantį sukaktuvinį pokylį. Koncerto trukmė (išskyrus 20 min. pertrauką) 2 val. 15 min., dalyvių apie 400. Programos slinktis buvo stebėtinai greita ir tiksli, atidžiai sekant nustatytą tvarkaraštį. Tai pagirtina, įsidėmėtina ir sektina. Ne visiems žiūrovams scenos vyksmas buvo aiškiai matomas. Kartais jį užstojo prekyje sėdintieji. Kadangi koncertas vyko dienos metu, pro neuždengtus salės langus skverbėsi įkyri šviesa, apsunkindama matomumą. To galima išvengti iš anksto uždangstant langus.

Šokėjos prieš pasirodymą.

A.V.Matulionio nuotr.

NEW YORK, NY

MOTINOS DIENOS ŠVENTĖJE

2013 m. balandžio 28 d. Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas su žmona Vyte dalyvavo New Yorke Maironio lituanistinės mokyklos Motinos dienos šventėje. Sveikindamas mokytojas, visas mamas ir močiutes su artėjančia Motinos diena, Generalinis konsulas dėkojo joms už lietuviško žodžio puoselėjimą vaikų mintyse, už meilės ir pagarbos Tėvynei Lietuvai skiepijimą jų širdyse. „Ačiū Jums už Jūsų kantrybę, ištvermę ir pasiaukojimą, ačiū už lietuviškos dvasios palaikymą tiek namuose, tiek mokykloje, ačiū už tai, ką darote“, - sakė V.Sarapinas. Generalinis konsulas dėkojo ir moksleiviams už jų pastangas, kartu ragindamas juos padėkoti savo mokytojoms ir mamytėms už nuoširdų rūpinimąsi jais. Savo sveikinimą jis baigė, padėklamuodamas gausiai susirinkusiems New Yorke lietuviams Anzelmo

CHICAGO, IL

Balandžio 19 d. LR Generaliniame konsulate Čikagoje įvyko **Nacionalinį diktantą rašiusiųjų susitikimas**, kurio metu pagerbti bei apdovanoti lietuvių kalbos entuziastai. Susirinkusius sveikino ir už meilę gimtajai kalbai bei dėmesį jos išsaugojimui dėkojo LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, o pagrindinio akcijos rėmėjo įmonės „Goodwill Financial“ vadovas Vytautas Skapcevičius diktantą rašiusiems įteikė suvenyrines dovanėles. Šiais metais raš-

Matučio eilėraštį „Mamytei“. Mamas ir močiutes taip pat sveikino mokyklos vedėja Faustina Šinkūnienė bei JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorke apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė. Savo ruožtu moksleiviai nudžiugino mamytes, močiutes ir visus renginio svečius išmoninga šventine programa. Po jos renginio dalyviai vaišinosi skaniais pietumis bei dalyvavo šventinėje loterijoje.

LR URM inf.

FLORIDA

Konsuliniai patarnavimai. Birželio 7-8 dienomis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke rengia konsulinių pareigūnų išvykstamąją misiją St. Petersburg (Floridos valstija, JAV). Aptarnavimas vyks Lietuvių klube, adresu 4880 46th Avenue North, St. Petersburg, Florida, 33714.

Konsulinės misijos metu bus priimami Lietuvos piliečių prašymai dėl pasų keitimo ir išdavimo, asmens grįžimo pažymėjimų, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, konsulinės registracijos. **Taip pat bus priimami prašymai dėl Lietuvos pilietybės ir notariniai veiksmai.**

Užsiregistruoti dėl konsulinių paslaugų ir dėl išsamesnės informacijos prašome skambinti į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorke tel. 1-212-354-7840 arba rašyti el. paštu ny@urm.lt.

LR Gen. kon. NY inf.

100 metų jubiliejus. Ilgametė Lietuvių klubo narė, buvusi klubo bibliotekos vedėja Emilija Kiaunienė artėja prie 100 metų gimtadienio. Lietuvių klubo valdyba, gegužės 14 d., antradienį, gimtadienio dienoje, 1:00 val. p.p. rengia E. Kiaunienės gražaus jubiliejaus paminėjimą – šampano vaišes.

Visi klubo nariai kviečiami šioje popietėje dalyvauti, pasveikinti ir padėkoti Emilijai už rūpestingą veiklą darbuojantis klube ir bibliotekoje.

Kultūros būrelio popietė. Lietuvių klubo Kultūros būrelis balandžio 21 d. surengė prof. dr. Broniui Vaškeliui 90-to gimtadienio jubiliejaus paminėjimą ir padėkos profesorui ir Stasei Vaškei lienei popietę.

Popietę atidarė Kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė ir pakvietė nares užimti vietas prie gėlėmis išpuošto stalo, iš abiejų pu-

sių supančių tautiniu audiniu apdengtą stalą, prie kurio pakvietė klubo narę Danutę Mažeikienę palydėti prof. Bronių Vaškelį, Stasę Vaškelienę ir garbės konsulą Algimantą Karnavičių.

A.Karnienė savo kalboje apžvelgė prof. Broniaus Vaškelių profesinį, akademinį gyvenimo kelią ir Vaškelių filantropinę veiklą.

Šios popietės proga gautas laiškas iš VD universiteto Lietuvių literatūros katedros vedėjos docentės Dalios Kuizinienės, kurį perskaitė Loretą Kynienė.

VDU surengto jubiliejaus proga gautą sveikinimą iš prezidentės Dalios Grybauskaitės perskaitė garbės konsulas Algimantas Karnavičius, pasveikindamas profesorį ir savo vardu. Lietuvių klubo sveikinimą ir padėką perdavė klubo pirmininkė Vida Meiluvienė

Aldona Česnaitė ir Alvida Kerbelienė įteikė Vaškeliams gėlių puokštes, o KB pirmininkė pakvietė visus, Aurelijaus Kilbauskos paruošto įrašo pagalba, vedant solistui Daskauskui, sustojus sugiedoti „Ilgiausių, džiaugsmingų, sveikatos metų“.

Prof. Vaškeli, pakviestas prie mikrofono, dėkojo Kultūros būreliui už suteiktą jam dėmesį ir sveikinimus. Džiaugėsi galįs prisidėti prie klubo kultūrinės veiklos.

Stasė Vaškelienė pasidžiaugė, kad apsigyveno tikrai tarpe nuoširdžių tautiečių ir džiaugėsi, kad galėjo talkinti Kultūros būrelio veikloje.

Lietuvos Dukterų d-jos susirinkimas. Gegužės 21 d., antradienį, 2:00 val. p.p., Lietuvos Dukterų d-jos valdyba kviečia į metinį – visuotinį narių susirinkimą klubo salėje.

Kviečiame nares ir visas tautietes, norinčias įsijungti į Lietuvos dukterų draugijos veiklą susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo vaišės.

LDD valdyba

Lietuvių žinios, Nr. 441 inf.

Nuotraukoje iš kairės: A. Vertelkaitė, G. Misiūnienė, generalinis konsulas M. Gudynas, R. Gurevičienė, R. Ibianskienė, E. Keturakienė, G. Keturakis, M. Skapcevičius, įmonės „Goodwill Financial“ vadovas V. Skapcevičius.

LIETUVA IR PASAULIS

Atvirų durų dienos Europos Sąjungos Taryboje dalyvių pažintis su būsimąją Tarybos pirmininke Lietuva gegužės 4 dieną prasidėjo nuo seniausios gyvosios indoeuropiečių kalbos pagrindų ir lietuvių abėcėlės pamokų. Šalį reprezentuojanti ekspozicija apie lietuvių kalbą lankytojus supažindins su seniausia iki šiol vartojama indoeuropiečių kalba, jos ištakomis ir vieta pasaulio kalbų žemėlapyje. Paroda atskleis lietuvių kalbos istoriją, o interaktyvūs eksponatai – kalbų medis, žodžių iškasenos ir lietuvių abėcėlės dėlionė – padės pramokti lietuviškų raidžių ir žodžių. Atvirų durų dienos renginyje kasmet visuomenei apie savo darbus pasakoja ES Tarybos Generalinis sekretoriatas, įvairios Europos Sąjungos agentūros ir misijos. Tradiciškai prisistato ir tais metais pirmininkaujančios šalys – šįmet tai Airija ir iš jos estafetę už dviejų mėnesių perimsianti Lietuva.

Lietuvių kalbos parodą parengė Užsienio reikalų ministerija kartu su Lietuvių kalbos institutu, ekspoziciją įrengė uždaroji akcinė bendrovė „Ekspobalta“. Daugiau informacijos apie renginį rasite internete <http://www.consilium.europa.eu/opendoors>.

Lietuvoje lankėsi Danijos kariuomenės divizijos vadas generolas majoras Michael Anker Lollesgaard. Vizito metu svečias Vilniuje susitiko su Sausumos pajėgų vadu generolu majoru Almantu Leika. Vėliau Danijos kariuomenės divizijos vadas vyko į Mechanizuotąją pėstininkų brigadą „Geležinis Vilkas“ Rukloje, kur susitiko su brigados vadu pulkininku Valdemaru Rupšiu.

Balandžio 30 d. Bendrajame valdymo ir pranešimų centre (angl. *Control and Reporting Centre*) Karmėlavoje vyko vadų pasikeitimo ceremonija. Trejus metus centrui vadovavusį Estijos karinių oro pajėgų pulkininką leitenantą Fredi Karu pakeitė Lietuvos karinių oro pajėgų majoras Povilas Cicėnas. Šventėje dalyvavo Lietuvos karinių oro pajėgų vadas generolas majoras Edvardas Mažeikis, Latvijos karinių oro pajėgų vadas pulkininkas Aivars Mežors, dalinių vadai. Bendras valdymo ir pranešimų centras padeda užtikrinti Lietuvos, Estijos ir Latvijos oro erdvės suverenumą ir NATO oro erdvės kontrolę, jis yra NATO integruotos oro gynybos sistemos (angl. *NATO Integrated Air Defense System, NATINADS*) dalis. Šiame centre tarnaujantys kariai iš visų trijų Baltijos valstybių valdo NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse dalyvaujančius naikintuvus. Centru, pasikeisdami kas trejus metus, vadovauja vienos iš Baltijos valstybių atstovai.

Šiuo metu „Gazprom“ dujas Lietuvai parduoda po maždaug 500 dolerių už 1000 kubinių metrų. Jei pavyktų susitarti dėl 20 proc. nuolaidos, Lietuva per metus sutaupytų apie 330 mln. dolerių.

Gegužės 3 d. LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius susitiko su Rusijos opozicijos politikais ir pilietinės visuomenės atstovais. Anot Užsienio reikalų ministerijos, susitikime su Rusijos liaudies laisvės partijos pirmininku Vladimir Ryžkov, partijos „Demokratinis pasirinkimas“ pirmininku Vladimir Milov, frakcijos „Teisingoji Rusija“ nariu Valstybės Dūmoje Ilja Ponomariov ir Rusijos visuomeninio judėjimo „Dešiniųjų jėgų sąjunga“ prezidentu Leonid Gozman diskutuota apie pilietinės visuomenės situaciją kaimyninėje šalyje, ES ir Rusijos santykius.

Afganistano Goro provincijoje, kurios atkūrimu rūpinasi Lietuva, išminavimo darbus palaipsniui perima vietos saugumo pajėgos – Goro provincijos Afganistano nacionalinės armijos (ANA) sprogmenų neutralizavimo komanda. Išminavimo specialistais rengiami ir vietos policijos pareigūnai. Gegužės 1 d. Afganistano nacionalinės armijos (ANA) sprogmenų neutralizavimo komanda netoli nuo Čagčarano esančioje šaudykloje savarankiškai neutralizavo per 150 vienetų įvairaus tipo sprogmenų. Operaciją stebėjo ir sprogmenis ANA kariams perdavę ir į neutralizavimo vietą sprogmenis nugabenę Nacionalinio saugumo direktorato (NSD) atstovai bei Goro provincijos atkūrimo grupės (PAG) kariai.

LIETUVA IR „GAZPROM“ ATNAUJINO DIALOGĄ

Vilnius, gegužės 3 d. (ELTA). Energetikos ministerijoje vyko Premjero Algirdo Butkevičiaus sudarytos derybų dėl gamtinių dujų tiekimo Lietuvai sąlygų grupės susitikimas su „Gazprom“ atstovais.

Energetikos ministro Jaroslavo Neverovičiaus vadovaujama derybų grupė susitiko su „Gazprom“ atstovais, kuriems vadovavo „Gazprom“ valdybos pirmininko pavaduotojas Aleksandr Medvedev.

Pasak energetikos ministro J. Neverovičiaus, realus dialogas ir derybos su vienintele dujų tiekėja ilgą laiką iš viso nevyko, todėl akivaizdu, kad procesas nebus paprastas ir greitas, pareikalausiantis ne tik daug pastangų iš pagrindinio dujų Lietuvai tiekėjo, bet ir glaudaus bendradarbiavimo su EK.

Buvo sutarta siekti kuo didesnio konstruktyvumo, sprendžiant visus iškilusius klausimus. Tai pirmas susi-

JAV senatoriaus John McCain kvietimu metiniame Sedonos forume balandžio 26–27 dienomis kartu su JAV viceprezidentu Joseph Biden, įtakingais respublikonų ir demokratų partijų atstovais bei valstybių vadovais dalyvavęs Lietuvos ambasadorius Washingtonė Žygimantas Pavilionis akcentavo būtinybę aktyviau plėtoti transatlantinę integraciją ir laisvos nedalomos Europos projektą. Kasmetiniame Arizonos valstijoje vykusiame renginyje pasisakęs Ž. Pavilionis pabrėžė transatlantinės bendruomenės stiprinimo būtinybę ir teigė, jog galutiniam laisvos ir nedalomos Europos sukūrimui būtinas JAV dėmesys. Jis pridūrė, kad didesnis JAV dėmesys suartėjimui su Europa bei demokratijos plėtrai už rytinių ES sienų yra nepaprastai svarbi sąlyga svariam netrukus prie ES Tarybos vairo stosiančios Lietuvos indėliui šiose srityse. Pirmininkavimo metu Lietuva sieks reikšmingai prisidėti prie Rytų partnerystės iniciatyvos bei derybų dėl ES ir JAV laisvosios prekybos sutarties vystymo. Sedonos forumą atidarė JAV viceprezidentas J. Biden ir senatorius J. McCain, jame aktyviai dalyvavo respublikonų bei demokratų partijų vadai, užsienio valstybių vadovai, ministrai, kiti įtakingi politikos ir verslo veikėjai. Daugelis jų sutiko, jog sumažėjusi parama demokratijos bei laisvės plėtrai pasaulyje neigiamai atsiliepė nedalomos ir laisvos Europos vizijai, kuri pastaraisiais dešimtmečiais skatino ES ir NATO plėtrą. Dalyvių nuomone, 2014 metais plėtra turi būti sugrąžinta į NATO darbotvarkę. Nuotraukoje JAV senatoriaus John McCain (kairėje) ir Lietuvos ambasadorius Washingtonė Žygimantas Pavilionis.

LR URM nuotr.

NATO ORO POLICIJOS MISIJOJE DANUS PAKEITĖ PRANCŪZIJOS KARINIŲ ORO PAJĖGŲ KARIAI

Balandžio 30 d. NATO oro policijos misiją Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvėje užtikrinant jų saugumą pradėjo Prancūzija. Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose vykusios oficialios kontingentų pasikeitimo ceremonijos metu NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse Danijos karinių oro pajėgų kariai perdavė Prancūzijos kariams.

„Jau beveik dešimtmetis, kai Baltijos šalių padangėje patruliuoja sąjungininkų naikintuvai. Ypatingas jausmas žinoti, jog esi didelės šeimos narys ir nesi paliktas vienas. Tai gerai supranta tie, kurie per savo istoriją patyrė daug sunkumų”,

– sakė krašto apsaugos viceministras Marijus Velička, sveikindamas jau ketvirtą Baltijos šalių erdvę saugosiančius Prancūzijos karinių oro pajėgų karius.

„Ši misija yra geriausiai pastebimas būdas NATO parodyti, koks svarbus Aljansui yra šis regionas. Visos misijoje dalyvaujančios šalys tą demonstruoja bendromis pastangomis. Tai yra ir išmaniosios gynybos pavyzdys”, – ceremonijoje sakė Prancūzijos oro gynybos ir oro operacijų vado pavaduotojas generolas majoras Dominique de Longvillier. Prancūzija NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse budės jau ketvirtą kartą nuo tada, kai 2004 m. kovą Lietuva drauge su Latvija ir

Estija įstojo į NATO ir Baltijos šalių erdvėje pradėjo patruliuoti NATO naikintuvai.

Keturių mėnesių misijai Prancūzijos karinės pajėgos skiria keturis naikintuvais „Mirage” F-1CR ir 80 karių iš Mont de Marsan Aviacijos bazės pietų Prancūzijoje. Pirmuosius du mėnesius Prancūzijos karinių oro pajėgų junginiui vadovaus pulkininkas leitenantas Benjamin Vinot-Prefontaine.

Prancūzijos karinės oro pajėgos naikintuvus „Mirage” F-1CR naudoja nuo 1983 m. Šio tipo naikintuvus Prancūzija buvo dislokavusi Malyje 2013 m. vasario mėnesį.

Baltijos oro erdvėje be Danijos ir Prancūzijos jau yra patruliuojamą Belgijos, Danijos, Čekijos, Didžiosios Britanijos, Ispanijos, JAV, Lenkijos, Nyderlandų, Norvegijos, Portugalijos, Rumunijos, Turkijos, Vokietijos kariai. Prisijungti prie šios misijos siekiant užtikrinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvės saugumą taip pat yra nusprendusios Italija, Nyderlandai ir Vengrija.

2012 m. vasario 8 d. Šiaurės Atlanto Taryba priėmė sprendimą neribotam laikui tęsti NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse.

LR KAM inf.

tikimas po premjero Algirdo Butkevičiaus sudarytos derybų su Rusijos koncernu „Gazprom” grupės dėl gamtinių dujų tiekimo Lietuvai sąlygų. Tai pirmasis tokio pobūdžio susitikimas.

A. Butkevičius yra sakęs, jog pagrindinis Lietuvos reikalavimas „Gazprom” - kad būtų sumažinta dujų, importuojamų į Lietuvą, kaina, o visi klausimai bus sprendžiami vėliau derybų metu.

Tai buvo pirmas paren-

giamasis susitikimas po A. Butkevičiaus sudarytos derybų su Rusijos koncernu „Gazprom” grupės dėl gamtinių dujų tiekimo Lietuvai sąlygų.

„Gazprom” spaudžia Lietuvą metams atidėti naujai steigiamos bendrovės „Amber Grid” turto atskyrimą nuo „Lietuvos dujų”. Lietuva turėtų bent iki kitų metų lapkričio išaldyti teisinius procesus Lietuvos ir arbitražo teismuose, pratęsti ilgalaikę tiekimo sutartį iki 2020-ųjų.

IŠ AMERIKOS GRĮŽO DIRBTI LIETUVAI

Paulius Vertelka keturiolikmetis iškeliavo su šeima į JAV. Pernai grįžęs į Lietuvą dvidešimt trejų metų Illinois universiteto Čikagoje absolventas jau spėjo nemažai nuveikti ir yra pasiryžęs stoti prieš emigracijos bangą, visam laikui likdamas gimtinėje.

Pernai rudenį pradėtoje įgyvendinti jaunųjų profesionalų programoje „Kurk Lietuvai“ iš viso dalyvauja dvidešimt užsienyje mokslus baigusių ir ten gyvenusių, dirbusių lietuvių. Jiems suteikta galimybė savo idėjomis ir darbais prisidėti prie valstybinės reikšmės projektų ir kartu kurti ateities Lietuvą.

„Parvykau nusiteikęs, kad neturime stovėti vietoje, skųstis ir nukabinę nosis kentėti. Geri pokyčiai prasideda nuo kiekvieno iš mūsų. Savo kasdieniame darbe ir veikloje privalome rasti būdų, kaip padaryti, kad mums patiems ir visiems Lietuvoje būtų geriau gyventi. Tokia yra ir programos „Kurk Lietuvai“ idėja – gal ir nedideliais, bet realiais darbais kurti šalies gerovę, – sakė jaunas sugrįžėlis, turintis dvigubą ekonomikos ir politologijos specialybę. – Niekada nebuvo stipriai atitrūkęs nuo Lietuvos, kad reikėtų iš naujo čia integruotis. Esu lietuvis ir dėl to negali būti jokių klausimų.”

Prigijęs Čikagoje

Šiauliečiai mokytojai Rima ir Sigitas Vertelkos nusprendė emigruoti į JAV laimėję vadinamąją žalią kortą. Įsikūrė Čikagoje, įsidarbino pastatų priežiūros kompanijoje. Paulius pradėjo lankyti aštuntą klasę. Vyresnė sesuo Agnė atvyko vėliau, Lietuvoje baigusi psichologijos studijas. Dabar dirba Lietuvos generaliniame konsulate Čikagoje.

Paulius pripažino, kad nebuvo lengva aštuntokui pradėti visus dalykus mokytis angliškai, nors Šiauliuose lankė mokyklą, kurioje dėstytas sustiprintas anglų kalbos kursas. Prireikė bene poros metų, kol visiškai laisvai galėjo mokytis anglų kalba. Kartu lankė šeštadieninę li-tuanistinę mokyklą ir vėliau, ją baigęs, važiuodavo padirbėti mokytojų kambaryje, padėti ruošti pamokoms ar šventėms.

„Iš karto prigijau lietuvių bendruomenėje ir sparčiai įsitraukiau į lietuvišką veiklą, – prisiminė pašnekovas. – Pritapti labai padėjo bendraamžiai, draugai lietuviai. Universitete visai kitoks jų kontingentas. Visi siekia mokslo, yra labai motyvuoti,

Pauliaus Vertelkos kuruojami projektai skirti Lietuvoje kuriamam Medicinos turizmo ir investiciniam klimatui gerinti.

Oresto Gurevičiaus nuotr.

konkurencija didelė, todėl ir pats jautiesi pastūmėtas stengtis nuveikti ką nors daugiau, nei iš tavęs reikalaujama. Kaip tik pirmais studijų metais Illinois universitete buvo įsteigta Lietuvių studentų asociacija. Po kelerių metų atnaujinome Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjungą, neveikusią daugiau nei dešimtmetį, o dabar turinčią jau apie porą šimtų sekėjų. Bendraminčius subūrėme labai greitai ir ėmėmės veiklos – padaryti tai, ko dar nebuvo Čikagoje.”

Lietuviai studentai pradėjo organizuoti tiek savanorystės, tiek kultūrinius renginius. Vienas jų buvo Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio šventė, rengta anglų kalba pristatyti lietuvių kultūrą angliakalbei publikai. Stengtasi geriau susipažinti ir su vyresniąja lietuvių karta, įsitraukti į jos veiklą, plėtojamą jau dešimtmečiais. Manoma, kad dabar vien Čikagoje gyvena iki 300 tūkst. lietuvių, atkeliavusių į JAV per tris didžiąsias emigracijos bangas. Nors būta trinties tarp pirmosios ir antrosios bangos, nesusikalbėjimo tarp antrosios ir trečiosios bangos emigrantų, jaunoji karta, kaip patikino Paulius, nori mokytis iš vyresniųjų, suprasti juos ir ieškoti bendrų, visus vienijančių dalykų.

Pas močiutę į Lietuvą

Paulius kiekvieną vasarą lankydavosi Lietuvoje. Šiauliuose tebėra ir tėvų namai, prižiūrimi močiutės. Šiais laikais dažnas atvejis, kai net už Atlanto išvykę žmonės išsaugo namus Lietuvoje. Pasaulis tarsi sumažėjęs ir susisiekti nebėra taip sunku.

„Turbūt daugelio išvykusių lietuvių tokia dalia, kad gyvenant svetur ryšys su Lietuva, jausmai jai sustiprėja. Pradedi visai kitaip į ją žvelgti, ilgėtis gimtųjų vietų, žmonių, labiau vertinti tiek istorinį, tiek kultūrinį pali-

kimą, – kalbėjo pašnekovas. – Man visada būdavo džiugu grįžti. Matydavau, kaip sparčiai šalis keičiasi. Aišku, per krizę pokyčiai sulėtėjo, ypač Lietuvos regionuose, bet apskritai krašto pažanga akivaizdi, ir tai įkvepia dar sparčiau tobulėti, keisti savo aplinką.”

Ekonominiai argumentai

Kai išvažiavo į Ameriką, Paulius kasdien, pradedant aštunta klase, skaitydavo lietuviškas naujienas internete. Žiniasklaida, pasak jo, visada labai niūriai jas perteikdavo, todėl nuolatinis Pauliaus rūpestis buvo, kodėl ir ar tikrai Lietuvoje blogiau nei kitur.

„Stengiausi suprasti, kodėl skiriasi gyvenimas Lietuvoje ir Amerikoje. Dažniausiai viską paaiškindavo ekonominiai argumentai. Galiausiai vienuoliktose klasėse turėjau universiteto lygio ekonomikos kursą ir jis mane visiškai sužavėjo”, – aiškino Paulius, kodėl pasirinko studijuoti ekonomiką.

Illinois universiteto studentas pagal mainų programą pusmetį mokėsi ir Freiburge, Vokietijoje. Norėjo geriau susipažinti su Europos Sąjunga, nes jai dabar priklauso ir Lietuva. Grįžęs į Čikagą pasirinko dar ir papildomą politologijos kursą. Pernai gegužę Paulius baigė dvigubo bakalauro studijas ir jau buvo apsisprendęs keliauti į Lietuvą atlikti praktikos. Prieš pat praktikai prasidedant ir išskrendant vasarai į Vilnių, jam buvo pranešta, kad atsivėrė galimybė dalyvauti programoje „Kurk Lietuvai”.

Būti konkurencingiems

Pernai rudenį pradėtos įgyvendinti jaunųjų profesionalų programos dalyviai įvairiose Lietuvos viešosiose įstaigose dirba vienus metus keturių mėnesių rotacijos principu. Pirmasis Pauliaus kuruojamas projektas VŠĮ „Versli Lietuva” buvo susijęs su mūsų šalyje

kuriamu Medicinos turizmo klasteriu. Pauliaus įžvalgos turėtų padėti ligoninėms, klinikoms, sanatorijoms susiburti ir efektyviau bendradarbiauti su turizmo agentūromis, siūlant svečiams iš užsienio visą paketą paslaugų – nuo gydymo ir reabilitacijos iki kelionių po Lietuvą. Pauliui reikėjo surinkti ir išanalizuoti informaciją, kaip tokie klasteriai veikia kitose pasaulio valstybėse, kodėl vieni jų konkurencingi tarptautinėje rinkoje, kiti – ne. Atliktos analizės pagrindu buvo parengtos konkrečios rekomendacijos ir pristatytos Lietuvos nacionalinei medikų asociacijai.

Šių metų sausį Paulius pradėjo antrąjį projektą VŠĮ „Investuok Lietuvoje”. Jis skirtas investiciniam klimatui mūsų šalyje gerinti. Analizuojama specialistų pasiūla Lietuvoje – kokius žmones ir kokiomis sąlygomis gali įdarbinti šalyje veikiančios verslininkai, kokie darbuotojų atlyginimai, kompetencija. Bendradarbiaujant su įvairiomis institucijomis ieškoma galimybių, kaip atverti darbo rinką, jei Lietuvoje nėra reikiamų specialistų. Ką konkrečiai reikėtų daryti, kad užsienio investuotojai ir lietuviško kapitalo įmonės galėtų lengviau atsivėžti trūkstamos kvalifikacijos darbuotojų iš trečiųjų šalių, tačiau kartu būtų garantuota, kad į Lietuvą neatvyks nelegalių imigrantų, o atsivėžtieji nekonkuruos su vietos specialistais.

„Yra labai daug atskirų žingsnių, kuriuos reikia žengti, kad reikiamas darbuotojas atvažiuotų ir dirbtų būtent tą darbą, kurio niekas kitas Lietuvoje negali padaryti, – pabrėžė projekto kuratorius. – O pats procesas turėtų būti kur kas paprastesnis, greitesnis, veiksmingesnis. Tarkim, įmonė gauna didelį užsakymą ir jai trūksta kelių inžinierių, kurių niekaip negali rasti Lietuvoje. Jų galėtų atsivėžti, tačiau visas procesas užtrunka pusę metų.

Užsakymą reikia įvykdyti per aštuonis mėnesius. Kol įmonė darbuotojus atsiveža, užsakymas nuplaukia, o kartu – ir galimybė uždirbti. Atrodytų, paprasta problema, bet ji susijusi su valstybinių institucijų darbo optimizavimu ir įstatymų tobulinimu. Kitose šalyse šiuo požiūriu yra daug geriau. Norime, kad Lietuva būtų konkurencinga, ir trečiųjų šalių specialistai ne tik užimtų tas darbo vietas, kurioms neturime vietos specialistų, bet ir perteiktų mūsų darbuotojams savo žinias ir patirtį.”

Paulius pripažino, kad Lietuvoje dar apstu biurokratijos. Jos mažiau net Latvijoje. Kaimynei Lietuva net keletą kartų pralaimi konkurencinę kovą dėl darbo leidimų išdavimo: latviai gerokai anksčiau pertvarkė šią sistemą.

Įgyvendindamas tokius projektus Paulius kasdien bendradarbiauja su skirtingų įstaigų atstovais ir iš labai arti susipažįsta su valstybiniu sektoriumi. Atliekamas darbas jaunajam specialistui labai patinka – tikras iššūkis ir didelė atsakomybė. Ji, žinoma, šiek tiek gąsdina, nes panašaus darbo Paulius niekada nėra daręs anksčiau, bet tokia programos „Kurk Lietuvai” esmė – identifikuoti konkrečias problemas, pasiūlyti veiksmingus jų sprendimo būdus ir komandoje su kitais specialistais jas išspręsti.

„Kai nesi sistemos dalis, gali per atstumą pažvelgti, tarkim, į visą imigracijos leidimų išdavimo procesą, – kalbėjo Paulius. – Kiekviena institucija turi savo atskirą sritį: vieni išduoda darbo leidimą, kiti – leidimą gyventi, treči patikrina kvalifikaciją. Tačiau niekas neįvertina bendro proceso, kiek jis užtrunka, sakykim, konkrečiam darbdaviui. Mano darbas – atsitraukti ir pasižiūrėti, kas vyksta ir kaip suderinti kiekvienos institucijos reikalavimus, interesus, kad viskas vyktų greičiau, geriau.”

Milda Kniežaitė, LŽ

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA SKELBIA VAIKŲ PIEŠINIŲ KONKURSA, SKIRTĄ DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDŽIO 80-MEČIUI

Užsienio reikalų ministerija skelbia vaikų piešinių konkursą „Darius ir Girėnas: lietuvių žygis per pasaulį” ir kviečia dalyvauti 4–12 metų užsienio lietuvių vaikus.

Konkursas skirtas Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlanto vandenyną 80-mečiui ir Pasaulio lietuvių vienybės dienai paminėti.

Konkursu vaikai skatinami prisiminti šią Lietuvos valstybei reikšmingą sukaktį, su-

vokti ir kūryboje atspindėti S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlanto vandenyną svarbą, domėtis Lietuvos istorija ir jos mokytis, minėti Pasaulio lietuvių vienybės dieną.

Konkurso pradžia – 2013 m. gegužės 1 d., pabaiga – 2013 m. lapkričio 30 d.

Daugiau informacijos apie konkursą rasite <https://www.urm.lt/index.php?1577174901>.

LR URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

Maestro Julius Geniušas diriguoja Gaetano Donizetti „Meilės eliksyrą“ Lietuvos Operos spektaklyje balandžio 28 d.

CHICAGO, IL

„MEILĖS ELEKSYRAS“

Lietuvių Operos Gaetano Donizetti „Meilės eliksyrą“ spektaklis įvyko balandžio 28 d. popietę Morton Aukštesniosios mokyklos teatro salėje, talpinančioje 2,500 žmonių.

Mūsų galėjo būti maždaug pusantro tūkstančio. Kadaise į Lietuvių Operos spektaklius atvykdavo tautiečiai iš Los Angeles, New Yorko, Detroito, Clevelando, Toronto, Montrealio, Floridos. Būdavo organizuojami autobusai. Tada ir spektaklių būdavo keli – „Aidos“ ir „Traviatos“ net po penkis. Clevelando, Toronto ir New Yorko lietuviai suruošdavo mūsų operų spektaklius ir savo miestuose.

Šiomet operos spektaklį dirigavo maestro Julius

Geniušas, režisavo Kęstutis Jakštas. Choro vadovė Jūratė Grabliauskienė, dekoracijos ir kostiumai – Kauno valstybinio muzikinio teatro, Stivanello Costume Co. ir lietuvių choro narių padaryti kostiumai.

Pagrindines partijas dainavo 3 svečiai solistai iš Lietuvos ir 3 mūsiškiai. Adinos partiją – sopranas Nida Grigalavičiūtė, Nemorino – tenoro partiją Mindaugas Zimkus, karininko Belcore - baritonas Dainius Stumbras, dr. Dulcamarą – Liudas Mikalauskas, Giannettą sopranas Lijana Kopūstaitė ir notaro vaidmenį tenoras Linas Sprindys.

Choro nariai atliko kareivių ir kaimiečių partijas. Kuklioje programoje choro, orkestro narių sąrašai. Taip pat ilgas rėmėjų sąrašas, kurie auکوjo operos išlaidų sumažinimui nuo 1,300 iki 10 dol.

NAUJI DOKUMENTAI APIE KGB

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras svetainėje kgbveikla.lt paskelbė 349 naujus Lietuvos ypatingajame archyve saugomus dokumentus, liudijančius apie KGB mobilizacijos poskyrio veiklą sovietinės okupacijos metais.

Iš viso svetainėje jau paviėšinta 614 dokumentų, kurie atskleidžia Mobilizacijos poskyrio veiklą ir KGB rengtus planus tam atvejui, jei Sovietų Sąjungoje būtų susidariusi ypatingoji padėtis - būtų kilęs karas, masinės riaušės ar kitos sovietų valdžiai pavojingos situacijos, pranešė centras.

Svetainėje paskelbti KGB miestų ir rajonų skyrių rezervinių darbuotojų bei KGB operatyvinių-kovinių būrių sąrašai. Kiekviename LSSR KGB rajonų skyriuje dirbo vidutiniškai penki KGB karininkai, bet ypatingosios padėties metu skyrių darbuotojų turėjo būti dvigubai daugiau. Pavyzdžiui, 1983 m. visoje Lietuvoje KGB rajonų skyrių rezervinei komplektacijai buvo numatyta 725 karininkai.

Ypatingosios padėties atveju LSSR KGB miestų ir rajonų rezervinių struktūrų pareigūnai būtų pradėję vykdyti visas LSSR KGB funkcijas: agentūrinės-operatyvinės veiklos

organizavimą ir kt.

Į prie KGB skyrių įkurtų operatyvinių-kovinių būrių sąrašus buvo įtraukta ne mažiau kaip 1000 asmenų. Lietuvoje paskelbus ypatingąją padėtį, visi šie asmenys taip pat būtų pradėję vykdyti KGB operatyvines užduotis, kurios užtikrintų valstybinių struktūrų saugumą (kovoti su diversantais arba susikūrusiu ginkluotu pagrindžiu, saugoti ypatingos svarbos objektus, sulaikyti sienos pažeidėjus, padėti KGB pareigūnams atlikti kitas ginkluotas operatyvines užduotis).

Svetainėje taip pat paskelbti išlikę dokumentai, liudijantys apie KGB planus ypatingosios padėties laikotarpiu kiekviename Lietuvos mieste ir rajone suimti sovietų valdžiai pavojingus asmenis – buvusius partizanus ir politinius kalinius, taip pat disidentus – iš viso apie 300 asmenų. Pavyzdžiui, buvo numatyta suimti ir įkalinti dabartinius Lietuvos vyskopus Joną Kaunecką ir Sigitą Tamkevičių, buvusį partizaną Leoną Laurinską, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ leidėjas vienuoles Onutę Šarakauskaitę ir Bernadetą Mališkaitę.

LRT

„SIBIRO VAIKAI“

Lietuvių kultūros Balzeko muziejuje, Čikagoje, gegužės 4 d. įvyko Lietuvių knygų klubo organizuotas knygos „Sibiro vaikai“ vertimo į anglų kalbą „Children of Siberia“ pristatymas. Knygą į anglų kalbą išvertė Živilė Gimbutas, maketavo Marius Zavadskis.

Lietuvos vaikų tremtinių atsiminimų knygą „Sibiro vaikai“ sudarė Irena Kurtinaitytė ir Vidmantas Zavadskas.

Lietuviškos knygos leidimo, kurios didžioji dalis tiražo (1200 egz.) buvo dovanota Lietuvos mokykloms. Šioje knygoje anglų kalba spausdinama 16 vaikų tremtinių prisiminimai. Anot Irenos Kurtinaitytės, ši knyga ir apie tai, kaip Sovietų Sąjunga, okupavusi Lietuvą, išnaudojo ir žalojo net vaikus. Mažieji ieškojo išeities atremti skaudžius okupanto siųstus smūgius, svajojo apie tik iš tėvelių pasakojimų žinomą stebuklingą žemę – Lietuvą. Vaikų didžiausia svajonė buvo grįžti į savo ir tėvelių Tėvynę...

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, iš Lietuvos į atšiaurias Sovietų Sąjungos vietas buvo ištremta 55350 iki 16 metų vaikų, tremtyje gimė dar 18306. Tai šitiek tūkstančių mažų širdelių kentėjo badaudami, vaikystę praleido su tremtinio etikete.

Visų vaikų tremtinių gyvenimai išskirtiniai, pamokantys, nuoširdūs. Perskaityti šią knygą yra kiekvieno Lietuvos piliečio garbės reikalas.

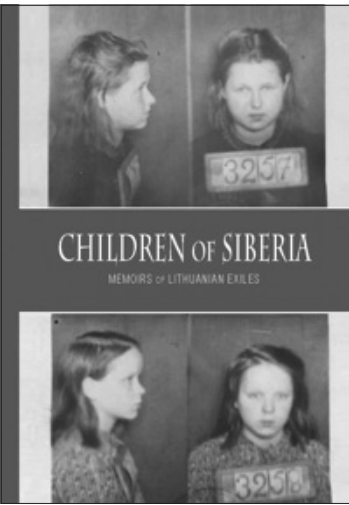
Viena iš knygos herojų – Lietuvos partizanų vado Jono Žemaičio sesers dukra Aušra Juškaitė-Vilkienė.

MARIJOS GIMNAZIJA – JAU ISTORIJA

Balandžio 27 d. Marijos gimnazijoje (anksčiau – šv. Kazimiero akademija), esančioje Čikagos pietvakariuose, Marquette Park apylinkėje, vyko padėkos (uždarymo) šv. Mišios ir daugiau nei šimtmetį veikusios gimnazijos atvirų durų popietė. Šventėje dalyvavo gimnazijos steigėjos, šv. Kazimiero seserys, buvusios ir paskutinės gimnazijos mokinės, mokytojai ir rėmėjai – auditoriją pripildė daugiau kaip 1,100 dalyvių.

Šv. Mišias atnašavo gimnazijos rekolekcijas vedęs tėvas Terry Deffenbaugh OSA ir koncelebravo įvairūs kunigai. Šv. Mišių sceną puošė vienuolyno ir gimnazijos steigėjos Motinos Marijos Kaupaitės portretas, o antrasis šv. Mišių skaitinys buvo iš jos raštų apie balandžio mėnesį ir meilę Kristui bei vienas kitam.

Ramūnė Kubiliūtė

Spausdiname trumpą Aušros Vilkienės istorijos atpasakojimą.

1941 metų birželio 14-tą penkiametė Aušra Juškaitė iš Šiluvos su tėveliu eiguliu Rapolu ir mama mokytoja Kotryna (partizanų generolo Jono Žemaičio-Vytauto seserimi), ketverių metų broliuku Ramojumi bei dvejų metų sesute Rūtele ištremta į Komiją, Kortkeroso r. kirtavietes.

Gyvenvietė, 12 km nutolusi nuo artimiausios gyvenvietės, buvo su aukštomis tvoromis ir sargybinių bokšteliais. Joje, kiek prisimenu, buvo apie 15 barakų. Barake gyveno daugybė žmonių. Tai buvęs lageris, tad likę daugybė blaikių, vasaromis debesys uodų ir moškių, vėliau pasipylė utėlės. Kas kaip įmanydami gynėmės nuo kraugerių. Tremtiniai gyveno baisiomis sąlygomis ir buvo beteisiai. Galėjo ar negalėjo – visi buvo varomi kirsti miško, nors neturėjo tam tinkamų drabužių, avalynės. Po darbo grįždavo pikti, suvargę, apiplyšę, šlapi ir sušalę. Kirtavietės buvo už 5–6 km, bet į darbą ir atgal reikėdavo eiti pėsčiomis. Sugrįžus dar atstovėti eilę prie duonos ir šilto viralo normos. Į tą viralą, kad daugiau būtų, vasaromis pridėdavome išvirę arklinių rūgštynių ar kitokių žolių. Žiemomis tėveliai iš miško parnešdavo jaunų pušaičių kaladėlių, o joms atitirpus, rudą žievės dalį nuskusdavo, po ja

likusį baltos žievės sluoksnį nulupdavo, supjaustydavo lakštais ir ilgai virdavo. Išvirtą rudą masę dėdavo į viralą.

Mes visą laiką norėjome valgyti. Dienos normą vaikui – 300 gramų – brolis suvalgydavo iš karto, o aš mažą gabaliuką pasilikdavau rytojui, bet kadangi iš alkio negalėdavau užmigti, tai suvalgydavau.

Kartą valgykloje į sriubos puodą įkrito žibalinė lempa. Nutarė tą „žibalinę“ sriubą išdalinti vaikams. Tai po kelis kartus bėgome į valgyklą tos sriubos prašyti.

Tėveliui, buvusiam eiguliui, miško kirtimas nebuvo naujiena, tačiau mamytė, I laipsnio mokytoja, išdirbusi 22 metus, kirsti nesugebėjo. Tėvelis, kad gautų už mamą tuos varganus 500 gramų duonos, turėjo įvykdyti ir mamos normą. Ji tuo metu padėdavo atkasti sniegą apie medžius, krauti šakas. Taip sunkiai dirbdamas tėvelis atlaikė dvejus metus, bet kartą darbininkai pranešė, kad eidamas iš darbo jis parkrito. Su mama nubėgome į parduotuvę, paėmėme tėvelio duonos davinį, aš nubėgau pas jį. Radau tėvelį už 2–3 km sėdintį vieną. Veidas buvo kruvinas, bejausmis. Padaviau duoną, jis ją suvalgė ir tyliai paprašė gerti. Kažkur miške radau balą rudo vandens, jis atsigėrė, dar kiek pasėdėjo, ir mes abu iš lėto grįžome į učiastką. Daugiau miške dirbti jis nebegalėjo...

1943 metais pradėjau mokytis pirmoje klasėje. Vienaime kambarėlyje mokėsi visi vaikai, nes keturioms klasėms mokyti tebuvo viena mokytoja. Neturėjom nei knygų, nei sąsiuvinų: rašėme ant senų laikraščių, senų rusiškų knygų. Tuo metu brolis ir sesutė lankė darželį, ten gaudavo pavalgyti, o mokiniams per dieną nieko neduodavo – tik tai, kas priklausė pagal korteles. Iš badmečio laikų liko atmintyje atvejis, kai dėl šalčio mokyklos nelankiusiems mokiniams mokytojos nurodymu buvo atimtas duonos davinys...

PETRUI KISIELIUI ATMINTI – DOKUMENTINIO FILMO PREMJERA

Gegužės 4 d., Kaune buvo minimos žymaus išeivijos daktaro, visuomenės veikėjo dr. Petro Kisieliaus penktosios mirties metinės.

Ateitininkų federacijos generalinis sekretorius, prisimindamas ilgametį ateitininkijos vadovą pabrėžė, kad P. Kisielius buvo akcijos žmogus, pavertęs kilnias idėjas kasdienio gyvenimo praktika.

„Lietuvai atminti savus patriotus labai svarbu, nes vartotojiškoje kultūroje labai lengva nuslysti į trumpalaikės naudos siekimą, kas veda į susvetimė-

jimą ir gyvenimo beprasmybę. Mūsų tautos patriotų pavyzdys aiškiai parodo, kad galima turėti viltį net tada, kai vietos jai lieka mažiausiai, ir, kad tai pasiteisina. Jie savo gyvenimu liudija, kad esame kviečiami didesniems dalykams“, kalbėjo Vidas Abraitis.

Minėjimo iškilmės vainikavo Vidmanto Valiušaičio ir Algio Kuzmicko sukurto dokumentinio filmo „Savo gyvenimą norėčiau pakartoti“, premjera. Kino teatre „Romuva“ galėjo pamatyti visi Kauno miesto gyventojai ir svečiai. *bernardinai.lt*

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 11 d., šeštadienį, 6:30 v.v. „Fashion Show” renginys, Šv. Kazimiero salėje, 18022 Neff Rd. *Rengia Židinitės.*

GEGUŽĖS 19 d., sekmadienį, 1:00 v.p.p. „Gintaro” restorane Akademinis skautų sąjūdis pristatys **Giedrės Kumpikaitės** sukurtą dokumentinį filmą apie jos tėvelį, lakūną Julijoną Kumpikevičių „Sparnus prisiminti”.

GEGUŽĖS 27 d., pirmadienį, 8:30 val. ryto, Šv. Kazimiero bažnyčioje šv. Mišios už žuvusius karius. Po šv. Mišių pusryčiai kavinėje. Rengia katalikų Karo Veteranų 613 postas, globoja Šv. Kazimiero parapija.

BIRŽELIO 9 d., sekmadienį 2 val. p.p. Baisiojo birželio minėjimas - ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus Šv. Kazimiero bažnyčioje 18022 Neff Rd. Cleveland, OH. *Rengia Cleveland Baltiečių komitetas*

LAIŠKAI

PRIVERSTINIS BENDRADARBIAVIMAS, PATAIKAVIMAS IR VERGAVIMAS

Amžių eigoje Lietuva patyrė daug nelaimių: Pavergėjai jos žmones kankino, žudė ir tremė mirčiai, o kraštą visaip niokojo.

Tiems, kurie tremtyje išliko gyvi ir atliko jiems užkrautas neužtarnautas baudas, buvo trukdoma ar neleidžiama grįžti į namus, negrąžinama pilietybė, kliudoma įsidarbinti.

Po penkiasdešimt metų vergijos, 1990 m. kovo 11 d. Lietuva atgavo Nepriklausomybę, kurios išsaugojimas per 23 metus nebuvo ir nėra be kliūčių ir sunkumų. Atrodo, kad toks laiko tarpas turėtų būti pakankamas atsikratyti tų valdžios pareigūnų, kurie, apakinti ar papirkti svetimų įdeologijų ar valstybių, dirba Lietuvos nenaudai. Bendravimas su užsienio valstybėmis yra būtinas ir gali būti abipusiai naudingas, bet Lietuvos valdžia turi būti ypač atsargi ir budri, žinodama tų valstybių atvirai skelbiamus Lietuvai pražū-

tingus tikslus, prieštaraujančius jos Konstitucijai. Keista, bet kartu ir akivaizdu, kad tie pasikėsinimai į Lietuvos Nepriklausomybę vyksta su kai kurių valdžios pareigūnų palaiminimu. Tai kažkoks parsidavėliškas (gal gerai atlyginamas?) pataikavimas, net vergavimas.

Tai pat akivaizdu, kad šios mums žalingos ideologijos jau spėjo įsibrauti į kai kurias išėivijos Lietuvių organizacijas, taip pat su Lietuvos valdžios sluoksnių sutikimu, raginimu ir rėmimu. Toks neapgalvotas (o gal labai tiksliai apgalvotas?) žingsnis tik sustiprina tas „priverstinio bendravimo” grandines, kurios smaugia Lietuvos savarankiškumą. Kosmopolitizmas Lietuvą tik žaloja.

Mūsų kultūra ir tautiškumas visada turėtų būti mūsų tikslu, kurio privalome nuolat ir pasišventusiai siekti.

Algirdas V. Matulionis

(Atkelta iš 5 psl.)

BOSTONO...

yra jo mėgstamas sportas. Neseniai jis sumušė treniruočių ringe švietimo ministrą už apsilaupiusį ministerijos pastatą.

R.Kadyrov atstatė Grozną, kurį buvo su žeme sulyginusi Putin kariuomenė per Antrąjį Čečėnijos karą. Jis pastatė didžiulę mečetę, nutiesė plačias apšviestas gatves, pastatė šiuolaikišką futbolo stadioną. Pagrindinė gatvė vadinasi Putino vardu. Fasadas atrodo įspūdingai, tačiau likusi Čečėnija skęsta skurde.

Kad žurnalistai paklausė R. Kadyrov, kur jis gaunąs pinigų projektams, šis atsakė, jog Alachas atsiunčia. Rusija galiausiai pralaimėjo čečėnams ir dabar moka jiems kontribuciją. **Cėčėnijai nereikia atsiskaityti Krekliui, ką ji daranti su gaunamais iš federalinio biudžeto pinigais. Tai kaina, kurią V. Putin moka už taiką regione.**

Rusijos visuomenė vis labiau nepatenkinta privilegijomis Cėčėnijai, bet V. Putin tiki, kad jo politika yra vienintelė teisinga. Jis absoliučiai palaiko R. Kadyrov, kurio ginkluoti sargybiniai šeiminkauja Maskvos gatvėse ir leidžia sau sumušti net FSB karininką.

R. Kadyrov stengiasi susikurti teigiamą tarptautinį įvaizdį, todėl samdosi pasaulines žvaigždes, kaip Jean-Claude Van Damme, kuris pasiuntė jam meilės bučinį Grozno stadione už milijono dolerių čekį, arba paskiria futbolo legendą Ruud Gullit vadovauti jo futbolo komandai. Antrame pasaulio reitingo šimtuکه esanti Lietuvos futbolo rinktinė, nepaisydama aštrios kritikos, žaidė Grozne 2011 m. ir buvo priimta kaip superžvaigždės.

Pasauliui turi būti įkalta į galvą, kad R.Kadyrov yra vienintelis ir geriausias sprendimas Cėčėnijoje: antraip vaikinai sulaukės ir taps neprognozuojami, ką rodo Bostono sprogdinimai. Tačiau vietoj nuopelno už cėčėnų pažabojimą pripažinimo praėjusią žiemą pasklido gandai, jog amerikiečiai gali įtraukti R. Kadyrov į Magnicki sąrašą, kas neleistų jam įvažiuoti į JAV ir atlikti bet kokias finansines operacijas su JAV doleriais. R. Kadyrov atstovas spaudai po sprogimų pabrėžė, jog broliai buvo išauginti ne Cėčėnijoje. Tamerlano tėvas Anzor Carnajev yra R. Kadyrov šalininkas.

Pusę metų Tamerlanas galėjo stebėti savo tautiečių gyvenimą, paremtą giminystės ryšiais ir bendruome-

niškumu, ir tai sukūrė didelį kontrastą su amerikietišku individualizmu, į kurį jis vėl pateko sugrįžęs į JAV 2012 liepą. Jeigu buvo kokia nors jį stumianti veiksmui jėga, geriausiu gaiduku tapo jo giminės Šiaurės Kaukaze saugumas. Įkaitai yra svarbus dėmuo cėčėnų kovose. Kada Tamerlanas sakė: „Vertybių daugiau nebėra. Žmonės nebegali kontroliuoti savęs”, – ar jis turėjo omenyje save, supančiotą aplinkybių, kurias sukūrė beširdžiai žmonės, ar jis galvojo tuo metu apie 2013 m. Bostono maratono 26,839 bėgikus iš viso pasaulio, kurie turi būti nubausti kaip praradę vertybes?

Sukurta distancija su JAV visuomene lengvino Tamerlanui sprogdintojo užsikraunamą našta. Paradoksalu, kad bostoniečių kaip susitelkusios bendruomenės elgesys po sprogimų buvo visiška priešybė dviems vienišiem teroristams.

Tyrėjai aptiko neaiškiai galimai armėnų kilmės asmenybę Mišą, kuris Bostone plovė smegenis Tamerlanui, versdamas jį į radikalų islamą dar prieš ilgąją išvyką namo. Iškart po sprogdinimų Miša be pėdsakų dingo, kaip geras konspiratorius nepalikdamas net pavardės, – tik rusiškai sutrumpintą Michailo vardą, kuris yra įprastas Armėnijoje, Rusijos atrama šiandieniniame Kaukaze. Ir keista, kad islamo mokytojas kilęs iš seniausios pasaulyje krikščioniškos valstybės.

Yra cėčėnų, kurie žino, jog pirmasis jų prezidentas Džocharas Dudajevas buvo nužudytas padedant JAV: Dž. Dudajev turėjo JAV registruotą mobilų telefoną, su amerikiečių įrangos pagalba rusai nustatė telefono buvimo vietą ir 1996 balandžio 21 d. smogė kovine raketa į koordinacių tašką. Carnajevų naujagimis gavo Džocharo vardą, kada Dž. Dudajevas vedė cėčėnus į kovą už Nepriklausomybę prieš besiveržiančią Rusijos kariuomenę. Keistas sutapimas, kad balandžio 15 d., kada įvyko sprogimai Bostone, yra Dž. Dudajevo gimimo diena. Ar nepatvirtins kartais Dž. Carnajevas, kad sprogdinimą New York Times aikštėje jie planavo balandžio 21 d. Dž. Dudajevo žūties dieną?

Ir visi cėčėnai pamena, kad Bill Clinton stovėjo Raudonojoje aikštėje mojuodamas ir šypsodamasis per Pergalės parodą 1995 gegužės 9 d., o Cėčėnija tuo metu plūdo kraujais per negailestingas rusų kariuomenės atakas.

Bostono maratonas rengiamas trečiąjį balandžio pirmadienį atminti pirmuosius

„DIRVAI” AUKOJO

Anoniminis, Clev. Hts, OH200
S.Matas, Independence, OH... 150
G.Balanda, Sterling Hts., MI.. 100
H.Bagdonienė, Oak Lawn, IL...55
I.Dirda, Oak Lawn, IL45
Francel-Jarašūnas,
L. Willowick, OH.....25
V.Stankus, Euclid, OH25
J.Slapelis, Euclid, OH..... 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Amerikos Nepriklausomybės karo mūšius 1775 balandžio 19. Antrasis Cėčėnijos karas baigėsi 2009 balandžio 16 vidurnaktį, kada rusai oficialiai baigė taip vadinamą anti-teroristinę karinę operaciją ir išvedė savo dalinius. Negaliu atsakyti, ar tai vėl atsitiktinis datų sutapimas, ar cėčėnams tokia svarbi Dž. Dudajevo gimimo diena, kad rusai nutarė juos pamaloninti, priderindami kariuomenės išvedimą prie tos datos. Kaip bebūtų, pasak garsios rusų rašytojos ir publicistės Julij Latynin, ši diena yra Cėčėnijos pergalės prieš Rusiją diena. Ir sprogdinimai Bostone sutampa su ketvirtosiomis metinėmis.

Kada du cėčėnai be jokios organizacijos ir su maža užuomina į islamą susprogdina savadarbę bombą, pasauliui kyla klausimas, kas nutiktų, jei visa ši tauta nebūtų stipriai prižiūrima R.Kadyrov. Ir tada pasaulis nusilenkia R. Kadyrov, kuris jį saugo nuo tokios anarchistiškos tautos. Ir jie spaudžia ranką V. Putin, kovotojui prieš terorizmą, ir laimina jo teisingą politiką Šiaurės Kaukaze.

Nusikaltimai žmogiškumui tolimose aukštikalnėse yra mažiau svarbūs, nei Vakarų gyventojų saugumas. Tarptautiniai donoriai turėtų paremti Kremliaus ir Grozno režimus, kada Rusijos visuomenės kantrybė senka drauge su mažėjančiomis Rusijos biudžeto galimybėmis. Po Bostono sprogdinimų nesunku įtikinti, kad kruvinas ligšiolinis elgesys su cėčėnais yra vienintelis veiksnus būdas. Ir dar toliau siekianti išvada: turbūt Stalinas nusprendė išmintingai, visus juos išstremdamas.

Po Magnickio sąrašo ir po isterijos Rusijoje, kad amerikiečiai skerdžia įsivaikintus rusiukus, Bostono sprogimai nukreipia įtūžusias akis į bendrą priešą, ir vakarykščiai varžovai dalinasi tarpusavio supratimu.

Ramūnas Bogdanas,
www.DELFI.lt

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

„DABAR DAR NENORIU PASKELBTI
RINKTINĖS KANDIDATŲ PAVARDŽIŲ”

Jonas Kazlauskas 2004-2008 metais treniravo Kinijos krepšinio rinktinę.

Dar nesibaigus Lietuvoje klubų varžybų sezonui Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treneris Jonas Kazlauskas neskuba atskleisti, kuriais žaidėjais remsis Europos čempionate, kuris rudenį vyks Slovėnijoje. Ketvirtadienį Lietuvos rinktinės strategas stebėjo mūsų „Siemens arenoje”, kur žaidė ne vienas kandidatas į nacionalinę ekipą. Kinijos čempionu prieš mėnesį tapęs J. Kazlauskas jau sutelkė mintis į rinktinę, kurios rudenį laukia Europos čempionatas.

Apie savo rinktinės viziją jis gegužės 2 d. kalbėjosi su laidos „Lietuva tiesiogiai” vedėju Edmundu Jakilaičiu, rašo lrytas.lt.

- Ar sekėsi Kinijoje lietuvių rezultatus klubinėse komandose?, - J. Kazlausko paklausė žurnalistas Edmundas Jakilaitis.

- Aš išvykau sausio mėnesį, tad iki to laiko surinkau labai daug informacijos. Vėliau kolegos įrašydavo rungtynes, kai būdavau laisvas, peržiū-

rėdavau įrašus. Ypatingai stebėdavau „Žalgirio” rungtynes Eurolygoje, apskritai niekada nebuvau nutolęs nuo Lietuvos krepšinio aktualijų.

- Akivaizdu, Donatas Motiejūnas ir Jonas Valančiūnas rinktinėje bus. Jie - ilgalaikė perspektyva ir visos komandos ašis?

- Tie du vyrai yra nauji veidai mūsų rinktinėje. Tiesa, J. Valančiūnas anksčiau jau žaidė, D. Motiejūno nebuvo vyrų rinktinėje. Šie krepšininkai ateityje bus tie žmonės, apie kuriuos bus buriama komanda ir kuriamas žaidimas.

- Kada kviečiate rinktinę į pirmą stovyklą, ar jie abu dalyvaus nuo pat pasiruošimo pradžios?

- Nenoriu užbėgti už akių, kitos savaitės pradžioje krepšinio federacija rengs spaudos konferenciją, kurioje paskelbs pasiruošimo planą. Jau visas planas yra aiškus: visi tvarkasčiai, varžovai, treniruotės, datos. Mes ne kvailiukai, esame nusibrėžę rinktinės kontūrus. Tačiau dabar nenoriu

paskelbti kandidatų pavardžių. Dar vyksta čempionatai, ne duok, Dieve, visko gali atsitikti.

Kadangi yra labai trumpas pasiruošimo laikas, mes nenorime kviesti labai daug žaidėjų. Nėra tikslo pasikviesti didelį būrį žaidėjų ir po pirmų fizinio pasiruošimo dienų su keliais atsisveikinti. Nerimta.

Norime kviesti optimalų skaičių krepšininkų - 14-15 žaidėjų, kurie, tikėtina, tikrai galėtų žaisti.

- Broliai Lavrinovičiai pasakė, kad nori atstovauti rinktinei ir yra pasiruošę padėti.

- Jūs vėl kalbate apie konkrečius asmenis. Jei pradėsime apie juos, turėsime kalbėti ir apie kitus. Aš nieko neatmetu, nei vieno patyrusio žaidėjo. Rinktinėje turi žaisti geriausi. (...) Kai kurie žaidėjai jau yra paskelbę, kad nebeatstovaus rinktinei. Kai aš pats su visais žaidėjais iki galo pakalbėsiu, aš atsakysiu ir į šią klausimą, - J. Kazlausko žodžius cituoja lrytas.lt.

PASAULIO ČEMPIONATE R. MEILUTYTĖ
PLAUKS GREIČIAU NEI OLIMPIADOJE

Londono olimpinės čempionės Rūtos Meilutytės treneris John Rudd patenkintas auklėtinės progresu ir viliasi, kad svarbiausiose varžybose ji bus dar greitesnė nei pernai. Anot brito, 16-metė plaukikė auga ir tvirtėja fiziškai, todėl turės visas galimybes pagerinti savo rezultatus vasarą Barselonoje (Ispanija) vyksiančiame planetos čempionate.

„Tikiuosi, ten ji plauks greičiau nei Londone. Kiek greičiau – negali žinoti, kadangi kalbame apie Rūtą. Sprendžiant iš to, ką matau per treniruotes, dabar ji yra

dar stipresnė fiziškai, todėl pasiekti geresnį rezultatą nei olimpinėse žaidynėse yra tikrai įmanoma. O ar to pakaks pelnyti medalį, priklausys ir nuo kitų plaukikių pasirodymo”, – teigė Lietuvoje viešėdamas J. Rudd.

Pasak jo, birželį sportininkė ketina dalyvauti varžybose Monake ir Barselonoje.

Po liepos 19 – rugpjūčio 4 d. vyksiančio pasaulio čempionato R. Meilutytė neskubės ilsėtis ir dar startuos planetos jaunių (iki 17 metų) pirmenybėse, kurios rugpjūčio 26-31 d. bus surengtos Dubajuje (JAE). delfi.lt

Lietuvos vyrų rinktinės vidurio puolėjas Jonas Valančiūnas anksčiau nei tikėtasi tyliai grįžo į gimtąją balandžio 20 d. Į NBA atkrintamąsias varžybas nepatekusių „Toronto Raptors” klubo naujokas po kelionės per Atlantą su šeima ir mokyklos laikų draugais savaitgalį ilsėjosi Anupriškėse esančiame poilsio ir pramogų centre „TonyResort”. Ilgai Lietuvoje nebuvo talentingas krepšininkas buvo labai pasiilgęs motinos Danutės ir tėvo Jono (nuotr.). Šeimos ratą papildė ir J. Valančiūno širdies draugė - Seimo nario Remigijaus Ačo dukra Eglė.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)